

Gemeente Roosendaal Lokaal veiligheidsbeleid in relatie tot de politie

Een onderzoek naar effectief samenspel in Roosendaal

Eindrapportage

25 maart 2011

Postbus 5000
4700 KA ROOSENDAAL

www.rekenkamerwestbrabant.nl

Inhoudsopgave

1.	Toelichting op het onderzoek	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Onderzoeksopdracht	5
1.3	Verantwoording	6
1.4	Leeswijzer	7
2.	Landelijke ontwikkelingen in het lokaal veiligheidsbeleid	8
2.1	De ontwikkeling van lokaal veiligheidsbeleid	8
2.2	Regierol gemeenten	8
2.3	Het wettelijk instrumentarium	9
2.4	De aansturing van de politie	10
2.5	Positie van de raad	11
2.6	Doelmatigheid en effectiviteit	13
3.	Lokaal veiligheidsbeleid in Roosendaal	14
3.1	Beschrijving van het lokaal veiligheidsbeleid	14
3.2	Sturen op doelmatigheid en effectiviteit	14
3.2.1	Wat willen we bereiken?	14
3.2.2.	Wat gaan we daarvoor doen?	15
3.2.3	Wat mag het kosten?	16
3.3	Informatievoorziening aan de raad	17
3.3.1	Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?	17
3.3.2	Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?	18
4.	Courage	19
4.1	Beschrijving Courage	19
4.2	Sturen op doelmatigheid en effectiviteit	19
4.2.1	Wat willen we bereiken?	19
4.2.2.	Wat gaan we daarvoor doen?	20
4.2.3	Wat mag het kosten?	23
4.3	Informatievoorziening aan de raad	24
4.3.1	Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?	24
4.3.2	Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?	24
5.	Beëindiging gedoogbeleid	25
5.1	Beschrijving coffeeshopbeleid	25
5.2	Sturen op doelmatigheid en effectiviteit	26
5.2.1	Wat willen we bereiken?	26
5.2.2	Wat gaan we daarvoor doen?	26
5.2.3	Wat mag het kosten?	27
5.3	Informatievoorziening aan de raad	28
5.3.1	Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?	28
5.3.2	Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?	28
6.	Cameratoezicht	29
6.1	Cameratoezicht in Roosendaal	29
6.2	Sturen op doelmatigheid en effectiviteit	29
6.2.1	Wat willen we bereiken?	29
6.2.2	Wat gaan we daarvoor doen?	30
6.2.3	Wat mag het kosten?	31
6.3	Informatievoorziening aan de raad	31
6.3.1	Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?	31
6.3.2	Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?	32

7.	Bestuurlijke strafbeschikking	33
7.1	Beschrijving bestuurlijke strafbeschikking	33
7.2	Sturen op de doelmatigheid en effectiviteit	35
7.2.1	Wat willen we bereiken?	35
7.2.2	Wat gaan we daarvoor doen?	35
7.2.3	Wat mag het kosten?	36
7.3	Informatievoorziening aan de raad	36
7.3.1	Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?	36
7.3.2	Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?	37
8.	Conclusies en aanbevelingen	38
8.1	Beantwoording centrale onderzoeksvraag	38
8.2	Lokaal Veiligheidsbeleid in de praktijk	38
8.2.1	Conclusies	38
8.2.2	Aanbevelingen	39
8.3	Hoe doelmatig en effectief is het lokaal veiligheidsbeleid?	40
8.3.1	Conclusies	40
8.3.2.	Aanbevelingen	40
8.4	Informatievoorziening aan de raad	41
8.4.1	Conclusies	41
8.4.2	Aanbevelingen	41
8.5	Regierol van de gemeente	42
8.5.1	Conclusies	42
8.5.2	Aanbevelingen	42
9.	Reactie College	43
10.	Nawoord	46

Bijlagen

Bijlage 1	Analysekader Lokaal Veiligheidsbeleid in relatie tot politie
Bijlage 2	Begrotingscijfers
Bijlage 3	Documentenlijst
Bijlage 4	Literatuuroverzicht
Bijlage 5	Gesprekspartners
Bijlage 6	Relevante wetsartikelen

1. Toelichting op het onderzoek

1.1 Inleiding

Veiligheid staat al jarenlang in het centrum van de publieke en politieke aandacht. Gemeenten zijn de afgelopen twintig jaar een steeds belangrijkere rol gaan spelen in het veiligheidsbeleid. Een beleidsterrein dat heel breed is en waar vele spelers aan deelnemen. De gemeenten wordt meer en meer de regierol toebedeeld.

Lokaal veiligheidsbeleid is integraal en op de lokale situatie toegesneden. De raad stelt de kaders en formuleert de prioriteiten en doelen. De gemeente heeft een breed scala aan instrumenten ter beschikking om de beleidsdoelen te realiseren. Deels voert de gemeente die zelf uit, deels is zij daarvoor afhankelijk van partners. De politie is een belangrijke partner die voor een belangrijk deel van de uitvoering verantwoordelijk is.

De Rekenkamer West-Brabant heeft voor de gemeenten Roosendaal, Bergen op Zoom en Oosterhout een onderzoek gedaan naar het lokaal veiligheidsbeleid en meer in het bijzonder de relatie met de politie bij de vaststelling en uitvoering van dit beleid.

1.2 Onderzoeksopdracht

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om doelmatigheid en effectiviteit van het lokaal veiligheidsbeleid als sturingsinstrument te toetsen voor zover het onderdelen betreft die de gemeente gezamenlijk met de politie oppakt of die door de politie worden uitgevoerd. Het onderzoek gaat over de (impliciete) verwachtingen die de gemeente heeft van de rol van de politie. De mate waarin deze al dan niet zijn ingelost en beïnvloedingsmogelijkheden die de gemeente en de raad hebben, vloeit daar logisch uit voort.

In het onderzoek wordt naast het integraal veiligheidsbeleid per gemeente ingezoomd op door de gemeente zelf aangedragen *casestudies*, waarbij de vraag steeds is hoe gestuurd is op de effectiviteit en doelmatigheid en op welke wijze de politie hieraan heeft bijgedragen. Voor Bergen op Zoom en Roosendaal zijn de onderwerpen Courage, de beëindiging van het gedoogbeleid, cameratoezicht en de bestuurlijke strafbeschikking geselecteerd. Voor Oosterhout wordt gekeken naar cameratoezicht, politiebikers en de bestuurlijke strafbeschikking.

Onderzoeksvraag en analysekader

De centrale vraag van het onderzoek luidt daarmee als volgt:

Hoe doelmatig en effectief is de aansturing op de uitvoering van het lokaal veiligheidsbeleid? Waarbij ingezoomd zal worden op die onderdelen van het veiligheidsbeleid waarvan de uitvoering vooral in handen is van de politie.

Om deze vraag te beantwoorden is een analysekader opgesteld (bijlage 1). Met behulp van dit kader werken we de hoofdvraag uit in een groot aantal subvragen. Het analysekader omvat de volgende drie thema's.

Lokaal veiligheidsbeleid

Dit thema gaat in op de inhoudelijke context: het veiligheidsbeleid. Is het wettelijk kader bekend en wordt het volledig benut? Wordt de regierol door de gemeente opgepakt en adequaat ingevuld? Worden flankerende instrumenten ingezet? Welke rol speelt de politieregio in het veiligheidsbeleid? Worden de resultaten van het beleid gemonitord? Wordt het beleid periodiek op doelmatigheid en doeltreffendheid beoordeeld?

Hoe doelmatig en effectief is het lokaal veiligheidsbeleid?

Dit blok omvat het zwaartepunt van het onderzoek: welke doelen heeft de gemeente zich gesteld? Welke beleidsinstrumenten en middelen worden daartoe in samenwerking met de politie ingezet? En heeft de gemeente zicht op de resultaten?

Aan de orde zijn daarom de bekende drie w-vragen: *Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? En Wat mag het kosten?* Deze vragen worden beantwoord ten aanzien van het lokaal veiligheidsbeleid in algemene zin en ten aanzien van de specifieke casestudies die door de gemeenten worden aangedragen.

Hoe is de informatievoorziening over doelmatigheid en effectiviteit?

De informatie aan de raad moet van dien aard zijn dat de raad in staat wordt gesteld kaders te stellen, te controleren en deze zo nodig bij te stellen. Het gaat dan niet alleen om de volledigheid van de informatie, maar ook om de begrijpelijkheid (zowel inhoudelijk als procesmatig), de frequentie, de tijdigheid, de transparantie. Het is van belang dat duidelijk is welk doel de informatie dient. Dient het ter vaststelling van beleid (kaders) of ter controle van het beleid? Wordt voldoende rekening gehouden met de afzonderlijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden? De informatie moet voor een raadslid bovendien 'behapbaar' zijn. Zowel de informatievoorziening van het algemeen lokaal veiligheidsbeleid als van de aangedragen casestudies zal worden beoordeeld.

De beantwoording van de w-vragen en de beoordeling van de beschikbare informatie geeft ook inzicht in de manier waarop de raad invulling geeft, respectievelijk kan geven aan de kaderstellende en de controlerende rol.

1.3 Verantwoording

Voor het onderzoek is de onderstaande onderzoeksmethode gehanteerd:

Analysekader

Het in paragraaf 1.2 genoemde analysekader vormt de leidraad voor het onderzoek. De interviews zijn afgenomen aan de hand van het kader en ook de voorliggende Nota van Bevindingen volgt de opbouw en inhoud van het analysekader. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het analysekader door de onderzoekers niet gebruikt is als 'checklist'. Dat wil zeggen dat alle thema's en vragen eruit aan bod zijn gekomen, maar dat vooral een kwalitatieve uitleg op alle onderwerpen wordt gegeven in de Nota van Bevindingen.

Documentstudie

De voor dit onderzoek relevante documenten zijn bestudeerd, zoals relevante wetgeving, beleidsstukken van de gemeenten, regionale beleidsstukken, verslagen van raadsvergaderingen en andere relevante documenten (een overzicht van de geraadpleegde gemeentelijke documenten is opgenomen in Bijlage 2 en in Bijlage 3 treft u een overzicht van de gebruikte literatuur). De bevindingen uit de documentstudie zijn volgens het analysekader verwerkt in de voorliggende Nota van bevindingen.

Interviews

Om in te kunnen zoomen op het lokale veiligheidsbeleid en te onderzoeken hoe de raad haar kaderstellende en controlerende rol vervult zijn diverse interviews afgenomen met betrokkenen (een overzicht van de gesprekspartners is opgenomen in Bijlage 4). Van elk interview is een beknopt gespreksverslag opgesteld dat aan de gesprekspartners ter verbetering en goedkeuring is voorgelegd. De bevindingen uit de interviews zijn volgens het analysekader verwerkt in de Nota van bevindingen.

1.4 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk worden de landelijke ontwikkelingen in het lokaal veiligheidsbeleid geschetst. Ingegaan wordt op de totstandkoming van lokaal veiligheidsbeleid, de regierol van gemeenten en het wettelijk instrumentarium dat van toepassing is. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Roosendaal. Vervolgens wordt in de hoofdstukken 4, 5, 6 en 7 ingezoomd op vier geselecteerde cases, te weten Courage, de beëindiging van het gedoogbeleid, cameratoezicht en de invoering van de bestuurlijke strafbeschikking.

In hoofdstuk 8 worden de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek gepresenteerd. Aansluitend daarop is in hoofdstuk 9 de reactie van het College opgenomen, en in hoofdstuk 10 het Nawoord van de Rekenkamer.

2. Landelijke ontwikkelingen in het lokaal veiligheidsbeleid

2.1 De ontwikkeling van lokaal veiligheidsbeleid

De afgelopen 25 jaar heeft het lokaal veiligheidsbeleid zich ontwikkeld tot een brede en samenhangende aanpak waar veel spelers bij betrokken zijn. Meer en meer is de gemeente een prominentere rol gaan spelen. Van een bijrol in een hoofdzakelijk strafrechtelijk georiënteerde aanpak, speelt de gemeente vandaag de dag een hoofdrol in het integraal veiligheidsbeleid. De gemeente wordt door de anderen steeds vaker gezien als *dé regisseur* van het veiligheidsbeleid. Veiligheid is binnen veel gemeenten een steeds belangrijker plaats gaan innemen.

Veiligheidsbeleid is *integraal*. Dat betekent op de eerste plaats dat het niet van één overheidsdienst is, maar dat er een veelheid van partners bij betrokken is (publieke en private organisatie en burgers). Het betekent ook dat zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van de verschillende instrumenten waarover deze partners beschikken. Naast strafrecht wordt ook het bestuursrecht, het fiscaal recht en het privaatrecht ingezet. Ook niet juridische instrumenten spelen een belangrijke rol, zoals het schoonhouden van de woonomgeving, goede verlichting, de buurtconciërge, de buurtvaders etc. De praktijk van het integraal veiligheidsbeleid van de laatste jaren is probleemgericht. Het laat zien dat in toenemende mate oplossingen voor problemen worden gevonden in een multidisciplinaire aanpak. Integraal betekent ook dat er niet alleen aandacht is voor repressie, maar voor de gehele veiligheidsketen: proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg.

Het rijk heeft de ontwikkeling van het veiligheidsbeleid uitdrukkelijk willen stimuleren. In 1996 verscheen de eerste nota Integraal Veiligheidsbeleid, gevolgd door het Integraal Veiligheidsplan in 1999, het Veiligheidsprogramma in 2002 en het nu aflopende programma Veiligheid begint bij Voorkomen (2007). Voor gemeenten is het Kernbeleid Veiligheidsbeleid opgesteld (dat maar liefst 24 beleidsthema's bevat) en zijn verscheidene handreikingen opgesteld (zie met name: www.hetccv.nl)

2.2 Regierol gemeenten

Veiligheidsbeleid is niet meer exclusief de taak van gespecialiseerde instanties als de politie en het Openbaar Ministerie, maar steeds meer verweven met tal van terreinen waarbij een groot aantal spelers is betrokken. Het gaat daarbij om uiteenlopende partijen, als gemeentelijke diensten, politie, Openbaar Ministerie, Bureau Halt, reclassering, welzijnswerk, jongerenwerk, bureau jeugdzorg, centra voor jeugd en gezien, GGD, (geestelijke) gezondheidsinstellingen, onderwijs, woningcorporaties, horeca, bedrijfsleven, bewoners etc. Dat vraagt om afstemming en sturing. Dat vraagt om regie. Inmiddels lijkt algemeen aanvaard dat de gemeente de regierol toekomt bij de vormgeving en uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid. De invulling van die rol geschiedt met behoud van alle bevoegdheden en verantwoordelijkheden van alle betrokken partners. De gemeentelijke regierol wordt met wisselend succes ingevuld.

Over regie zijn vele studies geschreven (zie ook bijlage 3, literatuuroverzicht). Er zijn verschillende definities van en tal van aandachtspunten en kritische succesfactoren voor een goede regievoering van het veiligheidsbeleid.

Regie is vooral *zaken gedaan krijgen*. Regie gaat over coördineren en verbinden. Over het samenbrengen van partijen, hun doelen en hun handelingen. Sommigen spreken

over 'de kunst van het verleiden'. Regie is niet 'de baas spelen', maar houdt soms wel in dat knopen moeten worden doorgemaakt en impasses moeten worden doorbroken.

Regie van het lokaal veiligheidsbeleid wordt door gemeenten op verschillende manieren ingevuld: van heel uitvoerend tot visionair, van allesomvattend tot faciliterend. Een aantal cruciale kenmerken van regie op het veiligheidsbeleid komen in de meest van deze studies terug. De regisseur moet:

- kunnen rekenen op *bestuurlijk commitment*;
- werken vanuit een gezamenlijk gedragen *visie* (prioriteitstelling);
- overzicht hebben (analyse) en houden (monitoring) en dus beschikken over een goede informatiepositie;
- werken op basis van heldere afspraken met respect voor elkaars taken en bevoegdheden;
- zorgen voor regelmatig overleg;
- toezien op de daadwerkelijk uitvoering van gemaakte afspraken en partijen daarop aanspreken.

2.3 Het wettelijk instrumentarium

Het lokaal veiligheidsbeleid is geen wettelijke taak en de regievoering hierop door de gemeente geschiedt niet op basis van een hiërarchische sturingsrelatie. Formeel is dat ook niet nodig. Toch is op dit moment een *wetsvoorstel* in voorbereiding dat de wettelijke basis regelt voor de gemeentelijke regierol op het terrein van de lokale veiligheid. Enerzijds door de gemeenteraad te verplichten om eens in de vier jaar een integraal veiligheidsplan op te stellen en anderzijds wordt een zorgplicht voor de burgemeester ingevoerd. De burgemeester dient toe te zien op de uitvoering van het veiligheidsplan. Dit wetsvoorstel wordt gezien als een versterking van de huidige regierol.

Het wettelijk kader van waaruit de gemeenten nu handelen bestaat uit de Gemeentewet, de politiewet en een aantal bijzondere wetten (bijlage 5: overzicht relevante wettelijke bepalingen).

De *Gemeentewet* geeft op de eerste plaats de raad de bevoegdheid verordeningen te maken die hij nodig acht en noemt ook een specifiek aantal onderwerpen op het gebied van veiligheid. De gemeentewet geeft de burgemeester als bestuursorgaan een aantal bevoegdheden op het terrein van de openbare orde en veiligheid (veiligheidsrisicogebieden, prostitutie, cameratoezicht, bestuurlijke ophouding). De burgemeester is hierover verantwoording verschuldigd aan de raad.

In de *Politiewet 1993* staat dat de burgemeester het bevoegd gezag is als het gaat over de handhaving van de openbare orde door de politie en staan een aantal bevoegdheden van de burgemeester en de gemeenteraad.

Onderdelen van het lokaal veiligheidsbeleid vinden hun wettelijke grondslag in *bijzondere wetten*, zoals de Drank- en horecawet, de Wet openbare manifestaties, de Opiumwet, de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, de wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen, Wet tijdelijk huisverbod etc.

Er zijn op dit moment nog een aantal wetsvoorstellen in behandeling die betrekking hebben op de zogenaamde *doorzettingsmacht* van de burgemeester. Op 1 september 2010 is de Wet Maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast, bekend onder de naam 'Voetbalwet' (kamerstukken 31 467) inwerking getreden. Deze wet voorziet in bevoegdheden voor de burgemeester, zoals het gebiedsverbod, de meldingsplicht of het groepsverbod voor ernstig overlastgevend. Op het terrein van de kindbescherming speelt de doorzettingsmacht in de jeugdzorg (kamerstukken 31 977) en gedwongen opvoedingsondersteuning (kamerstukken 28 684) en uithuisplaatsing overlastgevende gezinnen.

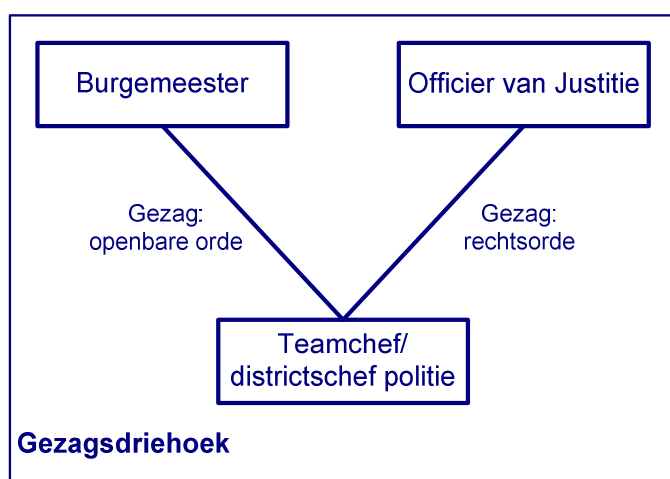
2.4 De aansturing van de politie

Onderscheid gezag en beheer

De Politiewet 1993 maakt een onderscheid tussen beheer en gezag. *Beheer* is "de zorg voor de organisatie en instandhouding van het politieapparaat en de bevoegdheid tot het geven van aanwijzingen opdat het politiekorps zo doeltreffend mogelijk functioneert" (Tweede Kamer, 22562, nr. 10, p. 11). Beheer gaat dus over de organisatorische aspecten: de huisvesting, het personeel, de auto's etc. Het beheer is in handen van de korpsbeheerder en het regionaal college.

De Nederlandse politie bestaat uit 25 regio's en een landelijk korps. Het bestuur van de politieregio wordt gevormd door het regionaal college (artikel 22 Politiewet 1993) waarin alle burgemeesters van de regio zitten en de hoofdofficier. De korpsbeheerder, meestal de burgemeester van de grootste gemeente, voert het beheer (artikel 24 Politiewet 1993). De dagelijkse leiding berust bij de korpschef.

Gezag is de beslisbevoegdheid over een daadwerkelijke inzet van politie. Gezag gaat dus over de feitelijke werkzaamheden van de politie. De burgemeester heeft het gezag over de handhaving van de openbare orde (artikel 12 Politiewet 1993), de officier van justitie over de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde (artikel 13 Politiewet 1993).

Figuur 1. Schematische weergave gezagsdriehoek

Driehoeksoverleg

De politie heeft dus twee 'bazen'. Twee verschillende soorten bevoegd gezag: de burgemeester voor de openbare orde en de officier van justitie voor de rechtsorde. Om tot een goede afstemming van deze beide gezagsclaims te komen is het van belang dat zij geregeld samen met de politie overleg hebben: het driehoeksoverleg (artikel 14 Politiewet 1993). Dit overleg is van belang om afspraken te maken over het beleid en over de concrete capaciteit en sturing van de politie.

De wet laat veel ruimte om dit driehoeksoverleg lokaal invulling te geven. In de praktijk is in kleine gemeenten vaak geen sprake van een overleg op lokaal niveau, maar op districtsniveau.

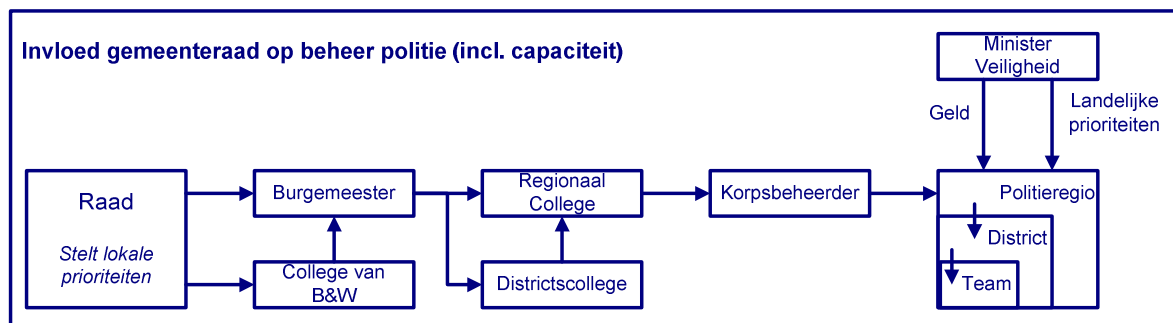
Op regionaal niveau bestaat ook een driehoeksoverleg (artikel 27 Politiewet 1993). Oorspronkelijk was dit vooral gericht op het beheer, maar dient zich na de wetwijziging ook te richten op de uitvoering van het beleidsplan en op het behalen van de landelijk bepaalde regionale doelstellingen (prestatieafspraken). Aangezien bovendien steeds meer beheertaken nationaal worden ingevuld, krijgt de regionale driehoek steeds meer het karakter van een regionale beleidsdriehoek.

In het regeerakkoord van het nieuwe kabinet Rutte-Verhagen zijn afspraken gemaakt over het politiebestedel. Niet alleen is sprake van een nieuw ministerie dat verantwoordelijk is voor de politie (minister van Veiligheid en Justitie), ook is sprake van de invoering van nationale politie en opschaling naar in totaal 10 regiokorpsen.

2.5 Positie van de raad

Wat is nu de positie en rol van de raad bij in het veiligheidsbeleid en meer in het bijzonder de uitvoering van dit beleid door de politie?

Veel raadsleden ervaren een gebrek aan invloed op de politie. In de literatuur zeggen Muller en Poelert (*Politie*, 1999) daar het volgende over: "De invloed van de gemeenteraden op het politiebeleid is beperkt tot zeer beperkt. Voor zover de gemeenteraad invloed wil uitoefenen, kan dat alleen via de burgemeester en met diens instemming". Wel kan de raad, zo geven zij aan, invloed uitoefenen via het instrument van de plaatselijke verordeningen. Dat citaat stamt uit 1999 en is in juridische zin ook nog steeds correct, maar de ontwikkelingen op het gebied van het bredere lokaal veiligheidsbeleid en de sindsdien toegenomen bevoegdheden van de burgemeester, maken dat de gemeenteraad anno 2010 een belangrijker rol heeft gekregen. Geen direct sturende rol, maar wel een indirecte sturende rol als het gaat om het lokaal veiligheidsbeleid. Volgens Tops (*Sleuren of sturen*, 2010) dient versterking van die rol "eerder gezocht te worden in de relatie tussen de gemeenteraad en de burgemeester, dan in de relatie met de politie".

Figuur 2. Invloed van gemeenteraad op het beheer van de politie (inclusief capaciteit)

Kaderstellend

De raad stelt het – meestal meerjarige – *lokaal veiligheidsbeleidplan* vast en in veel gemeenten wordt dat ook vertaald naar een jaarplan dat eveneens door de raad wordt vastgesteld en waarover jaarlijks aan de raad verslag wordt gedaan. Vaak worden door raad ook op deelgebieden beleidsplannen vastgesteld (horecabeleid, prostitutiebeleid, coffeeshopbeleid etc.).

Daarnaast stelt de raad ook *flankerend beleid* vast en stelt hier de *middelen* voor beschikbaar (bijvoorbeeld handhavingsbeleid en de inzet van gemeentelijk toezicht-houders).

De raad heeft, zo is hiervoor al aangegeven, de exclusieve bevoegdheid plaatselijke *verordeningen* vast te stellen

De raad heeft ook op basis van de Politiewet 1993 een kaderstellende bevoegdheid. Artikel 28 schrijft namelijk voor voorafgaand aan het *regionaal beleidsplan* dat de korpsbeheerder in overeenstemming met de hoofdofficier eens in de vier jaar opstelt, de gemeenteraden worden gehoord over de lokale prioriteiten in hun gemeente. Dit zogenaamde inbrengrecht geldt niet voor beheerskwesties (organisatie, formatie, begroting en jaarrekening).

Controlerend

In artikel 180 van de Gemeentewet staat dat de burgemeester verantwoording aflegt over zijn gevoerde beleid in het kader van de openbare orde en veiligheid. Dat omvat, zoals uit de Politiewet 1993 blijkt, ook zijn rol in het regionaal college. Ook over de specifieke bevoegdheden zoals hiervoor genoemd in de bijzondere wetten dient de burgemeester verantwoording af te leggen.

De vergaderingen van het regionaal college zijn openbaar en de besluiten en verslagen worden ter kennisgeving aangeboden aan de gemeenteraden. De gemeenteraad heeft zelfs een soort 'noodrem' bevoegdheid: als de raad van oordeel is dat het regionaal college een besluit heeft genomen dat op onaanvaardbare wijze afbreuk doet aan het belang van een goede vervulling van de politietaak in zijn gemeente, kan de gemeenteraad tegen dat besluit *administratief beroep* instellen bij de commissaris van de Koning (artikel 34 Politiewet 1993).

Praktijk

Uit verschillende publicaties blijkt dat in veel gemeenten een gebrek aan invloed op de politie wordt ervaren. Tops (*Sleuren of sturen*, 2010) geeft aan – overigens zonder direct naar Roosendaal te verwijzen – dat de hedendaagse praktijk ook de andere kant laat zien: “de politie geeft aan veel ‘sleurwerk’ richting te raad te verrichten, maar dat het de raad is die door onvoldoende deskundigheid en desinteresse wordt gehinderd en bepaald niet door wettelijke beperkingen”.

2.6 Doelmatigheid en effectiviteit

De politie wordt betaald door het Rijk. De politieregio’s zijn eigen rechtspersoonlijkheden en zij werken aan landelijke prioriteiten (de prestatiecontracten met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en staan onder gezag van zowel de Officier van Justitie als de Burgemeester. In dit hoofdstuk is een toelichting gegeven op het wettelijk instrumentarium. De marges waarbinnen de gemeenten hun invloed uit kunnen oefenen zijn smal, maar wel essentieel.

Gemeenten zijn – zoals in dit hoofdstuk is beschreven – de laatste decennia meer en meer in regie gekomen als het gaat om het lokaal veiligheidsbeleid. Die regie heeft betrekking op tal van partners in het veiligheidsveld. In het kader van dit onderzoek wordt gekeken naar de politie. Nog altijd de belangrijkste en meest zichtbare partij in het veiligheidsbeleid. Hoe wordt die regierol ingevuld in Roosendaal? Welke (sturings)instrumenten worden wel en niet gebruikt? En heeft de regie ook betrekking op de *doelmatigheid* en *effectiviteit* van het beleid?

Anders dan op veel andere beleidsterreinen is de inzet van financiële middelen is niet het meest gebruikte instrumentarium. De politie wordt namelijk rechtstreeks door het rijk betaald en aanvullende politiezorg is in beginsel niet te koop. Regievoering vindt derhalve plaats met behulp van een mix van andere dan financiële instrumenten: beleid, overleg, gezamenlijke prioriteitstelling, (prestatie)afspraken, maar ook overtuiging en het in de dagelijkse praktijk bestaande werkcontact tussen medewerkers van de gemeente en de politie.

Deze instrumenten kunnen evenzeer bijdragen aan de bevordering van de doelmatigheid en effectiviteit van het beleid. In de beschrijving van het integraal veiligheidsbeleid en de specifieke cases wordt gekeken in hoeverre dit ook in de onderzochte gemeente het geval is.

3. Lokaal veiligheidsbeleid in Roosendaal

3.1 Beschrijving van het lokaal veiligheidsbeleid

In 1999 is een Integraal Veiligheidsbeleid vastgesteld voor de periode 1999-2002. Dit had als hoofddoelstelling: 'het verhogen van het veiligheidsniveau in Roosendaal zoals dat ervaren wordt door de burgers'. Concreet wordt hierbij gestreefd naar een structurele afname van de feitelijke inbreuken op de veiligheid, het verkleinen van de risico's op onveiligheid en het verminderen van de gevoelens van onveiligheid. Om dit te bereiken werkte Roosendaal aan een dynamisch en actiegericht veiligheidsbeleid, met aandacht voor visie (brede blik op duurzame veiligheid), meetbaarheid (gekwantificeerde beleidsdoelstellingen) en het proces (goed samenspel tussen de partijen).¹

In de recente jaren is de geest van deze aanpak doorgezet en teruggekomen in verschillende initiatieven, zoals Courage en de uitbreiding van cameratoezicht. Dit beleid is echter niet vastgelegd in een hernieuwd integraal veiligheidsbeleid. Alle partners van het veiligheidsbeleid –politie, OM, ambtenaren en bestuurders– stellen dat er geen integraal beleid op papier is gezet, maar dat er wel integraal wordt samengewerkt. De verschillende partners pakken veel activiteiten samen op en zijn doorgaans tevreden over de samenwerking met elkaar.

De gemeente Roosendaal heeft, als gevolg van het steeds meer terugtreden van de politie naar haar kerntaken, zelf toezicht en handhaving ter hand genomen. Dit heeft in 2006 geleid tot de oprichting van de afdeling Toezicht & Handhaving. In maart 2008 is het convenant "Samenwerken aan handhaving in Roosendaal" tussen politie en gemeente gesloten. Doel van het convenant is om door middel van samenwerking overlast en criminaliteit in de gemeente, waaronder begrepen de kernen Roosendaal, Nispen, Wouw, Wouwse Plantage, Heerle en Moerstraten, terug te dringen en hiermee een bijdrage te leveren aan een veilige en leefbare woon- en leefomgeving.

3.2 Sturen op doelmatigheid en effectiviteit

3.2.1 Wat willen we bereiken?

Op dit moment is er geen vastgesteld integraal veiligheidsbeleid, wel kan er een verzameling van doelstellingen worden afgeleid uit de verschillende beleidstukken. In de kadernota 2008 worden bijvoorbeeld ambities geformuleerd voor een betere handhaving, hechtere samenwerking met veiligheidpartners en het vergroten van de verkeersveiligheid. De gevoelens van onveiligheid van de burgers staan hierbij nog steeds centraal, evenals de sociale veiligheid in de openbare ruimte.²

In het Programma Veiligheid van 2009 worden naast Courage, ook Jeugd & veiligheid en Veilige woon- en leefomgeving als focuspunten aangewezen.³ In de programmabegroting van 2010 worden de volgende doelstellingen benoemd en gekwantificeerd die relevant zijn voor dit onderzoek:

¹ Gemeente Roosendaal, Nota integrale veiligheid 1999-2002, maart 1999.

² Gemeente Roosendaal, Kadernota 2008, mei 2007.

³ Gemeente Roosendaal, Programmabegroting 2010, 2009.

- Verhogen van gevoel van veiligheid; Percentage van mensen dat zich onveilig voelt terugdringen van 37% in 2007 naar 24% in 2010.
- Overlast beperken; Overlast door jongeren terugdringen van 17% in 2007 naar 9% in 2010, drugsoverlast van 10% naar 4% en het aantal smart-, grow- of belshops van 28 naar 0.⁴

Volgens de respondenten is het belangrijkste aandachtspunt voor Roosendaal de drugsproblematiek, welke voornamelijk wordt aangepakt door het Courage project. Binnen het project Courage zijn, zoals zal blijken uit de bespreking in het volgende hoofdstuk, ook veel brede doelstellingen op het gebied van veiligheid meegenomen.

Tijdens de verschillende besprekingen van het veiligheidsbeleid in de raad, heerst er consensus over het doorzetten van Courage.⁵ Op het gebied van drugsoverlast werden in de laatste jaren dan ook geen nieuwe opgaven op de agenda gezet. In het collegeprogramma 2010-2014 stelt het nieuwe college zich verder ten doel de objectieve veiligheid in positieve zin te beïnvloeden en subjectieve onveiligheidsgevoelens terug te dringen.⁶

3.2.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen

Roosendaal richt zich in haar beleid op specifieke doelgebieden en –groepen. Hierbij is er speciale aandacht voor de oude wijken, jeugd & welzijn en arbeidsmigranten.⁷ In dit alles wil de gemeente zo goed mogelijk samen werken met alle partners. Ondermeer door de positie van het Veiligheidshuis te versterken, waarin alle ketenpartners bijeenkomen rond een persoonsgebonden aanpak, maar ook door contact te houden met omliggende gemeenten. In het collegeprogramma 2010-2014 wordt deze lijn doorgezet, waarbij ook aandacht wordt gevraagd voor de eigen verantwoordelijkheid van de burger.

In de programmabegroting van 2010 worden de volgende maatregelen opgesomd die relevant zijn voor het onderzoek:

- Jeugd en veiligheid; project Rising Stars om overlast terug te dringen en ontwikkelingskansen te vergroten voor jongeren
- Drugscriminaliteit en drugsoverlast; Project Courage (zie beschrijving in het hoofdstuk over Project Courage)
- Veilig wonen; Uitvoeren van een wijk- en buurtanalyse
- Realisatie van het gemeentelijke uitvoeringsplan handhaving 2010 (zie beschrijving in het hoofdstuk over de bestuurlijke strafbeschikking)
- Aanpak Veiligheidshuis: Uitvoeren casusoverleggen voor prioriteitsgroepen
- Advies op veiligheidsdossiers: Opstellen Sociaal Calamiteitenplan en Calamiteitenplan voor evenementen.⁸

Deze maatregelen zijn doorgaans gekwantificeerd in de plannen voor de onderliggende projecten. Op het gebied van drugscriminaliteit en drugsoverlast is samen met Bergen op Zoom het Courage project opgezet, een nulbeleid voor coffeeshops geïmplementeerd en

⁴ Gemeente Roosendaal, Programmabegroting 2010, 2009.

⁵ Gemeente Roosendaal, Kadernota 2008, mei 2007. Gemeente Roosendaal, Kadernota 2010, april 2009.

⁶ Gemeente Roosendaal, Coalitieakkoord 2010-2014, 17 april 2010, pag. 18.

⁷ Gemeente Roosendaal, Kadernota 2008, mei 2007, p. 15, 16

⁸ Gemeente Roosendaal, Programmabegroting 2010, 2009.

cameratoezicht geïntroduceerd in de binnenstad. Deze maatregelen worden in de volgende hoofdstukken uitgebreid beschreven.

Organisatie

Na het integrale veiligheidbeleid van 1999 is het gehele wettelijke kader voor lokaal veiligheidbeleid niet meer in raadstukken uiteengezet. De regie voor het lokale veiligheidsbeleid ligt bij de gemeente. Het college is als geheel verantwoordelijk voor het beleid, waarbij de burgemeester - als portefeuillehouder openbare orde en veiligheid - de trekker is.⁹ De relatie met de politie wordt niet voor het gehele veiligheidsterrein uitgewerkt, maar voor deelprojecten zoals Courage wordt dit wel gedetailleerd in kaart gebracht. Het is hierbij, net zoals op andere dossiers, aan de gemeenteraad om kaders te stellen en het beleid te controleren.

Er wordt veel samengewerkt tussen de verschillende veiligheidpartners, hoewel een formeel integraal plan ontbreekt. De samenwerking zit eerder 'in de hoofden van de mensen' dan dat deze in nota's beschreven staat. Hierbij wordt voortdurend ingespeeld op de actuele ontwikkelingen. Binnen belangrijke projecten als Courage worden de afspraken goed nagekomen. Het algemene beeld is dat de burgemeester niet zozeer zelf de regie voert op de politie, als wel dat hij dit samendoet met de districtschef. De rolverdeling tussen politie en gemeente wordt door de respondenten positief beoordeeld.

*Effecten*¹⁰

Aangezien er geen doelstellingen zijn geformuleerd voor het veiligheidsbeleid als geheel, kunnen de effecten ook niet specifiek in kaart worden gebracht. In de opeenvolgende Burgerjaarverslagen wordt wel inzicht gegeven in de voortgang van verschillende deelprojecten. Zo wordt er voor 2008 bijvoorbeeld gesteld dat het volgende is bereikt:

- Een hechtere samenwerking met scholen rondom preventie;
- Terugdringen van zakkenrollen; geen enkele aangifte in de pilot periode van drie maanden;
- Terugdringen fietsendiefstal; een gestage daling van het aantal meldingen; en
- De resultaten van een tevredenheidsonderzoek onder burgers; leefbaarheid wordt gemiddeld gewaardeerd met een 7,1 en veiligheid met een 6,3.¹¹

De effecten op het gebied van drugsoverlast en cameratoezicht worden in de volgende hoofdstukken besproken.

3.2.3 Wat mag het kosten?

Alle initiatieven op het gebied van veiligheid maken onderdeel uit van het programma Openbare Orde en Veiligheid zoals dat is verwoord in de programmabegroting, dit geldt ook voor intergemeentelijke projecten als Courage.¹² Brandweezaken en Vergunningen worden binnen dit programma in de gemeente Roosendaal apart begroot.

⁹ Gemeente Roosendaal, Nota integraal veiligheidsbeleid 1999, 1998, p.35, 36

¹⁰ Het voorliggende onderzoek betreft geen beleidseffectmeting. Gekeken wordt naar de effectiviteit en doelmatigheid van de wijze waarop het beleid gevoerd wordt (procesmatige effectiviteit). Echter, waar mogelijk wordt beknopt ingegaan op gekwantificeerde resultaten van gevoerd beleid, dit om de beschreven cases aan te vullen.

¹¹ Gemeente Roosendaal, Burgerjaarverslag 2008, 2009, pag. 55-57.

¹² Gemeente Roosendaal, Programmabegroting 2010, 2009, pag. 63.

Hieronder staat het globale overzicht van de uitgaven in de laatste vijf jaar. Voor een meer gespecificeerd overzicht wordt verwezen naar bijlage 2 (begrotingscijfers).

	2006 (rekening)	2007 (rekening)	2008 (rekening)	2009 (rekening)	2010 (begroting)
Openbare Orde en Veiligheid	€ 903.666	€ 2.051.605	€ 3.054.968	€ 3.228.910	€ 3.327.025
Totaal Veiligheid	€6.128.107	€ 8.301.483	€ 9.635.553	€ 10.349.778	€ 10.805.831

Bij deze stijging van de uitgaven aan veiligheid sinds 2006 past een nuancerende toelichting. Er is namelijk onmiskenbaar sprake van een stijging van de uitgaven als gevolg van een toegenomen inzet vanuit de gemeente – met name op het terrein van toezicht en handhaving – om bij te dragen aan een verhoogde veiligheid en een vergroting van het veiligheidsgevoel (ook omdat de politie zich steeds meer richt op haar kerntaken). Deze stijging geeft echter mogelijk een vertekenend beeld, omdat in 2006 – 2007 een reallocatie van middelen heeft plaats gevonden waardoor beter zichtbaar is geworden welke kosten in het kader van veiligheid, toezicht en handhaving zijn gemaakt.

3.3 Informatievoorziening aan de raad

3.3.1 Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?

Naast de gebruikelijke planning en control-cyclus van de kadernota's, programma-begrotingen en jaarverslagen van de gemeente als geheel, ontvangt de raad op verschillende momenten specifieke informatie binnen het dossier veiligheid. Wanneer een beleidsnota door het college is vastgesteld wordt dit gecommuniceerd door middel van een raadsmededeling. Alle onderzoeken worden naar de raad gestuurd, zoals de lokale veiligheidsmonitor (bewonersenquête) die elke twee jaar wordt uitgevoerd en de integrale veiligheidsmonitor (van de 50 Brabantse gemeenten) die in het andere jaar eveneens om de twee jaar plaatsvindt.

Naast deze rapportages kunnen de raadsleden ook vragen stellen aan het college en de politie, waarbij voor het college een 24-uurs termijn kan worden meegegeven. Het politiejaarplan wordt door de politie gepresenteerd aan alle burgemeesters in de politieregio maar wordt niet automatisch doorgestuurd aan de raad.

Op regionaal niveau wordt elke vier jaar een beleidsplan vastgesteld. Voor Midden en West-Brabant is dit in maart 2008 gebeurd. Op deze regionale beleidsplannen is het inbrengrecht van de gemeenteraad van toepassing (zie paragraaf 2.5). De raad van Roosendaal heeft hiervan gebruik gemaakt en speciale aandacht gevraagd voor de bestrijding van de grensoverschrijdende drugshandel. In het beleidsplan is om die reden een specifieke paragraaf opgenomen over internationale samenwerking en expliciet verwezen naar de inzet van het Courageteam.¹³

¹³ Korpsnavigator, Midden en West Brabant 2008-2011, 31 maart 2008.

3.3.2 Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?

De geïnterviewde (plaatsvervangende) fractievoorzitters geven aan dat het voor hen vaak niet scherp is wat de gemeente met het lokale veiligheidsbeleid concreet wil bereiken. Dit maakt het moeilijk voor de raad om in te schatten wanneer het beleid succesvol is. Hierdoor rest slechts een technische toets op de uitgave van middelen. Volgens de meeste van de gesproken raadsleden gaat het debat door het ontbreken van integrale kaders hierdoor sneller over incidenten en worden projecten tot op detailniveau besproken.

Ook de andere respondenten herkennen het beeld dat de raad vaak te snel en te diep in de operationele kant van de deelprojecten duikt.

De meeste (plaatsvervangende) fractievoorzitters waarmee we gesproken hebben, geven aan dat door het ontbreken van bredere doelen de focus meer op de uitvoering komt te liggen. Het blijft daarom moeilijk om veiligheid integraal te benaderen.

Enkele respondenten geven aan dat de bespreking en uitvraag naar aanleiding van incidenten veel tijd kost. De gemeentelijke organisatie moet binnen 24 uur deze vragen beantwoorden, de politie neemt vaak iets langer de tijd. Er wordt aan gewerkt om deze onderdelen beter te verbinden. Ook binnen de lokale driehoek wordt er veel tijd besteed aan het bespreken van incidenten omdat de burgemeester de raad hier weer over kan informeren. Hierbij wordt aangetekend dat het beleid en de uitvoering nog enigszins gefragmenteerd waren binnen de gemeentelijke organisatie, waardoor informatie niet snel achterhaald kon worden.

De respondenten zien veel verbetermogelijkheden bij de andere partners, maar ook bij zichzelf. De geïnterviewde raadsleden willen graag structureel betrokken worden bij het veiligheidsbeleid, zodat ze zich ook echt kunnen richten op de integrale beleidskaders. Hierbij zou de raad zich dan ook meer moeten concentreren op haar kaderstellende en controlerende rol.

Binnen de driehoek wordt ook opgemerkt dat het duidelijk is wanneer de burgemeester met gerichte vragen vanuit de raad naar het driehoekoverleg komt. Hierdoor kan de raad bijdragen aan de agendering van veiligheidsbeleid. Deze mogelijkheid zou volgens de respondenten beter benut kunnen worden door de raad op meer gestructureerde wijze te informeren vanuit de driehoek.

4. Courage

4.1 Beschrijving Courage

De gemeentebesturen van Roosendaal en Bergen op Zoom kregen al jaren signalen uit de maatschappij over drugsoverlast binnen de beide gemeenten. In het kader van het veiligheidsbeleid is daarom in de collegeprogramma's 2002-2006 en 2006-2010 de bestrijding van drugscriminaliteit en drugsoverlast als hoogste prioriteit benoemd.

Naar aanleiding van onderzoek naar de mate van drugsoverlast in beide gemeenten en de raads- en collegeprogramma's is in september 2002 de bestuursopdracht "drugsproject Brabantse Buitensteden" vastgesteld. De uitwerking van deze bestuursopdracht heeft vorm gekregen in het project Courage. In januari 2003 is het gezamenlijke project van start gegaan. Het project had als doel het realiseren van een merkbare vermindering van de drugsoverlast, het verhogen van het veiligheidsgevoel van burgers, met name in de openbare ruimte, het herstel van het vertrouwen van burgers in de overheid en het op korte termijn merkbaar zijn van effecten van de ingezette acties. Om dit te bewerkstelligen zijn 29 actiepunten opgenomen in de bestuursopdracht van Courage.¹⁴

Het project liep in eerste instantie tot 2006. Bij de start is afgesproken om het project eind 2005 te evalueren. Met de evaluatie is inzicht en informatie verkregen over de resultaten en het gesorteerde maatschappelijke effect, waardoor het als basis kon dienen voor verdere discussie over de organisatorische en beleidsmatige toekomst van het project. Uit het onderzoek kwam duidelijk naar voren dat de drugshandel en het drugsgebruik hardnekkige en structurele problemen vormen. Er zijn meerdere beleids- en organisatieaanbevelingen gedaan voor de verdere aanpak van de drugsproblematiek.¹⁵

Op basis van de evaluatie en de aanbevelingen van de begeleidingscommissie, is in februari 2006 door de colleges besloten het project voor de duur van vier jaar te continueren. Hiervoor is het plan van aanpak "*Courage zet door!*" voor de periode 2006-2010 opgesteld en ter kennisname aan de raad voorgelegd.¹⁶ De aanpak en de werkwijze voor de voortzetting van het project zijn verbreed en verdiept. Er kwam meer oog voor preventie, maar ook voor nazorg. Het afglijden van risicogroepen naar het criminele circuit moest immers voorkomen worden, alsmede recidive. Ook op het vlak van de aanpak van criminele verbanden zijn doelstellingen benoemd.¹⁷

4.2 Sturen op doelmatigheid en effectiviteit

4.2.1 Wat willen we bereiken?

Bij de doorstart van Courage in 2006 zijn de volgende kwalitatieve doelstellingen benoemd:

- De aanpak van de (soft- en hard)drugsgelateerde criminaliteit;
- Het verminderen van de (soft)drugsoverlast voor omwonenden; en
- Streven naar de inbedding van het project in 2010 in de gemeentelijke organisaties.

¹⁴ Gemeente Roosendaal, Brief aan commissie Bestuur; cameratoezicht, 24 november 2004.

¹⁵ Berenschot en COT, Evaluatie Courage, een terugblik en vooruitblik, 2005.

¹⁶ Gemeente Roosendaal, Plan van Aanpak Courage Zet Door, 6 juni 2006

¹⁷ Projectteam Courage, Jaarverslag 2006, p.2

De benoemde subdoelstellingen zijn;

- Het houden van onafgebroken analyses en het vormen van dossiers van de dader, het netwerk en het domein van waaruit wordt geopereerd;
- Het treffen van bestuursrechtelijke, privaatrechtelijke, strafrechtelijke en fiscale maatregelen tegen de dader, het netwerk en de illegale verkooppunten;
- De persoonsgerichte aanpak van de dealer, de runner en de teler door de keten;
- Het stimuleren/ondersteunen van preventieactiviteiten om afglijden van risicogroepen naar het criminele circuit te voorkomen; en
- Het ontwikkelen van maatregelen ter voorkoming van de verdere groei van de problematiek.

In '*Courage zet door!*', dat ter kennisname aan de raad is voorgelegd, worden deze doelstellingen gekoppeld aan het beoogde maatschappelijke effect om de drugsoverlast te bestrijden en de effecten van drugscriminaliteit op de woon- en leefomgeving zoveel mogelijk te beheersen.¹⁸ De benoemde doelstellingen zijn niet verder uitgewerkt in meetbare indicatoren en/of targets die aangeven wanneer het college respectievelijk de burgemeester tevreden is, op basis waarvan evaluaties uitgevoerd worden en op basis waarvan de raad het college en de burgemeester kan controleren.

4.2.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen

De maatregelen van Courage worden beschreven in het plan van aanpak '*Courage zet door!*'. Courage richt zich in haar aanpak op specifieke doelgroepen en het domein van waaruit geopereerd wordt door middel van een persoonsgerichte aanpak van de dader (drugrunner, dealer en teler). Dit wordt in het kader van het Veiligheidshuis uitgevoerd. Daarnaast is sprake van een domeingerichte aanpak van illegale verkooppunten en hotspots. De maatregelen die getroffen worden zijn te onderscheiden in preventieve en repressieve maatregelen. De repressieve maatregelen zijn te onderscheiden in fiscale, bestuursrechtelijke, privaatrechtelijke en strafrechtelijke sancties. De preventieve maatregelen zijn gericht op groepen met een verhoogd risico op afglijden naar het criminele circuit. Daarnaast richt Courage zich op het verminderen van de recidive onder de vaste groep van gebruikers die vaak overlast geven en de groep van illegale aanbieders die herhaaldelijk gepakt worden.¹⁹

Courage kan gezien worden als een verzameling van beleidsinitiatieven die allemaal tot doel hebben de drugsproblematiek aan te pakken, zowel in preventief en repressief opzicht als de nazorg. Verschillende beleidsthema's (of specifieke onderdelen daarvan) vallen dan ook onder de noemer Courage te schuiven, zoals bijvoorbeeld het Jeugdbeleid, Cameratoezicht, Handhavingsbeleid, Horecabeleid en het Cannabisbeleid. Ook specifiek beleid van betrokken instanties maakt onderdeel uit van het brede project Courage. In het jaaroverzicht Courage wordt over al dit flankerende beleid gerapporteerd. In dat opzicht kan Courage op zich als integraal beleid beschouwd worden.

Een belangrijk onderdeel van Courage is het drugsbeleid. In 2009 hebben de gemeenten Bergen op Zoom en Roosendaal gekozen voor het hanteren van een nullijn ten aanzien van coffeeshops.²⁰

¹⁸ Gemeente Roosendaal, Plan van aanpak Courage zet door, 7 juni 2006

¹⁹ Gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2008, 2009.

²⁰ Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2009, 3 maart 2009.

Organisatie

Binnen de gemeente wordt het beleid ten aanzien van Courage gevormd door de burgemeester(s) en de betrokken ambtenaren. De aansturing en uitvoering van Courage is ondergebracht in het projectteam Courage. Dit team bestaat uit 3 gemeentelijke medewerkers: de projectleider, een beleidsondersteunende medewerker en een projectassistent. Het projectteam van gemeenten Bergen op Zoom en Roosendaal is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding en het afstemmen van de uitvoering, het uitwisselen van informatie tussen deelnemende partners en de communicatie over het project naar interne en externe partners. Het politieteam Courage fungeert als spil met betrekking tot de repressieve aanpak van drugscriminaliteit en overlast op straat. Het politieteam Courage bestaat uit 16 formatieplaatsen²¹.

In de opzet van Courage na 2006 (de doorstart) bekleedt de Stuurgroep Courage een centrale positie als regievoerder. De samenstelling van de Stuurgroep is als volgt:

- Burgemeester van Roosendaal (bestuurlijke trekker);
- Burgemeester van Bergen op Zoom;
- Wethouder Handhaving Roosendaal (tot 2010), Wethouder Binnenstad (vanaf 2010);
- Wethouder Sociale Veiligheid Bergen op Zoom;
- Directeur Bergen op Zoom (ambtelijk trekker);
- Directeur Roosendaal;
- De officier van OM;
- Manager belastingdienst;
- De districtschef van de regiopolitie;
- De projectleider van de gemeenten; en
- De projectleider van de politie.

Door deze samenstelling is er verbinding met de belangrijkste spelers in het veld en wordt de lijn richting bestuur en ambtelijke organisatie gewaarborgd.²² Voor Bergen op Zoom betekent deze samenstelling dat zij de ambtelijke regie van Courage voert, de bestuurlijke regie is de verantwoordelijkheid van de burgemeester van Roosendaal. De stuurgroep komt vier keer per jaar bijeen. De stuurgroep heeft als taak het maken van strategische afspraken op lokaal en regionaal niveau, het voeren van de regie, de aansturing en voortgangsbewaking van het totale project, het adviseren van het college van B&W en het opstellen van periodieke rapportages (jaarplannen, voortgangsrapportages) voor het college van B&W en de raad.²³

Met de diverse betrokken instanties, waaronder de politie en de gemeentelijke afdelingen zijn in 2006 prestatieafspraken gemaakt over te leveren operationele en informatieproducten. De betrokken partners en gemeentelijke afdelingen zouden op basis hiervan rapporteren aan de projectleider, via een op Courage toegesneden cyclus van planning en control. In 2007 hebben gemeente en politie besloten deze prestatieafspraken om te zetten in inspanningsverplichtingen, gerelateerd aan afgesproken verantwoordelijkheden en de afgesproken politie-inzet.

²¹ Gemeente Roosendaal geeft aan dat feitelijk niet meer dan 13 fte daadwerkelijk zijn ingevuld.

²² Gemeente Roosendaal, Plan van aanpak Courage zet door!, 8 juni 2006.

²³ Gemeente Roosendaal, Plan van aanpak Courage zet door!, 8 juni 2006.

Bij de doorstart is afgesproken dat de projectleider verantwoording aflegt aan de Stuurgroep over de voortgang, behaalde resultaten en knelpunten. Via de Stuurgroep wordt vervolgens gerapporteerd aan het college van B&W om van hieruit aan te sluiten bij de gebruikelijke bestuurslijnen van de gemeente.²⁴

De voortgang van het project Courage wordt voornamelijk bewaakt op ambtelijk en bestuurlijk niveau, namelijk in het projectteam en de Stuurgroep Courage. De raad wordt vanuit het projectteam Courage geïnformeerd over de voortgang.

In het kader van de wettelijke bevoegdheden binnen het project Courage kan worden opgemerkt dat de wettelijke bevoegdheden zich niet beperken tot de burgemeester en de politiechef. Ook de wethouder Binnenstad heeft zitting in de Stuurgroep en brengt zijn bestuurlijke bevoegdheden in.

Voor het project Courage is actief de samenwerking gezocht met een groot aantal externe partijen. De belangrijkste samenwerkingspartners zijn de politie en het OM. Bij aanvang van het project is een samenwerkingsconvenant ondertekend door de gemeenten, de politie en het OM (de Alijda-overeenkomst). Door middel van deze overeenkomst werd het mogelijk om onderling informatie uit te wisselen, waardoor het overheidsoptreden doelmatiger en doeltreffender kon worden ingezet.

De informatie-uitwisseling heeft onder meer betrekking op te nemen strafrechtelijke en bestuurlijke maatregelen ten aanzien van drugsrunners en eigenaren van illegale verkooppunten. De informatie-uitwisseling vindt plaats met inachtneming van de Wet Bescherming Persoonsgegevens, de Wet op de politieregistratie en de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.²⁵

Daarnaast is het convenant Aanpak Drugsoverlast afgesloten.²⁶ Hierin is de samenwerking met de volgende partijen vastgelegd: de gemeenten Roosendaal en Bergen op Zoom, het Openbaar Ministerie (arrondissement Breda), politie Midden- en West-Brabant (district Bergen op Zoom), woningcorporaties, de reclassering en energiebedrijven. Het doel van deze samenwerking is het nemen van preventieve en repressieve maatregelen om tot een snelle en effectieve bestrijding van drugsoverlast te komen, gevaarlijke situaties te beëindigen en criminele activiteiten met betrekking tot hennepkwekerijen en drugshandel uit (huur)panden te voorkomen en te bestrijden alsmede het woon- en leefklimaat te verbeteren.

Middels het convenant 'Vrijplaatsen' is informatie-uitwisseling met de Belastingdienst mogelijk gemaakt.²⁷

Daarnaast is er in het project Courage regelmatig contact met bewoners en ondernemersverenigingen, instellingen voor verslavingszorg, de GGD, de jeugdgezondheidszorg en omliggende gemeenten.

²⁴ Gemeente Roosendaal, Plan van aanpak Courage zet door!, 8 juni 2006.

²⁵ Berenschot en COT, Evaluatie Courage, een terugblik en vooruitblik, 2005

²⁶ Gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2005, 21 februari 2006.

²⁷ Projectteam Courage, Project Courage, jaarverslag 2005

Effecten²⁸

De effecten van Courage worden gemeten door Beke en het COT. In april 2010 is gerapporteerd over de voorlopige onderzoeksresultaten²⁹. Enkele resultaten zijn:

- Het aantal drugsrunners als gevolg van het hanteren van een nullijn ten aanzien van coffeeshops is drastisch afgenomen. In 2008 bezochten wekelijks 13.636 drugstoeristen de gemeente, in 2010 komen er wekelijks 337 drugstoeristen naar Roosendaal³⁰;
- De Drugscan meldt geen verschuiving naar andere vormen van vermogenscriminaliteit, er was wel een toename van 10% van geweldsincidenten;³¹
- Het brede criminaliteitsbeeld (zoals auto- en woninginbraken en overvallen) is gedaald in Roosendaal;³²
- De vrees van bewoners dat de illegale handel van softdrugs zou toenemen als gevolg van de nullijn is ongegrond: de drugshandel in Roosendaal is met 10% gedaald. Wel is sprake van enige verschuiving van drugsoverlast naar buitenwijken.³³;
- Tegen alle illegale verkooppunten is handhavend opgetreden. Dit heeft er toegeleid dat in 2009 drie van de elf illegale verkooppunten in Roosendaal zijn gesloten.³⁴

Op basis van de behaalde resultaten en de recente drugsscan is besloten om Courage voort te zetten. Echter, door de behaalde resultaten en het staken van het gedoogbeleid, is de acute problematiek minder groot. Dit noopt tot een andere vorm van beleid, projectorganisatie en inzet van (personele) capaciteit. In overleg met de partners van Courage heeft dit geleid tot het document Nieuwe Speerpunten 2010 Courage waarin de doelstellingen verder zijn ontwikkeld en aangepast aan de gewijzigde situatie. Die speerpunten zijn:

- Vergroten en behouden van het vertrouwen van burger(s) in het gevoerde beleid;
- Continueren van de aanpak van drugsoverlast;
- Verdiepingsslag in de aanpak van drugscriminaliteit (criminele samenwerkingsverbanden) en de verwevenheid tussen boven- en onderwereld;

Deze nieuwe speerpunten zijn door het college en de raad van de gemeenten Roosendaal en Bergen op Zoom overgenomen.

4.2.3 Wat mag het kosten?

Voor Courage is in 2010 dekking voor € 143.729 benodigd.³⁵ Deze kosten zijn ter dekking van de projectorganisatie en projectkosten, zoals het communicatietraject "C'est fini" en de kosten voor juridische procedures. Deze middelen worden niet ingezet voor capaciteit van de politie. Wel is van tevoren afgesproken welke personele capaciteit de politie aan Courage levert.

²⁸ Het voorliggende onderzoek betreft geen beleidseffectmeting. Gekeken wordt naar de effectiviteit en doelmatigheid van de wijze waarop het beleid gevoerd wordt (procesmatige effectiviteit). Echter, waar mogelijk wordt beknopt ingegaan op gekwantificeerde resultaten van gevoerd beleid, dit om de beschreven cases aan te vullen.

²⁹ Gemeente Roosendaal, Voorlopige onderzoeksresultaten en nieuwe speerpunten van het project Courage, 28 april 2010

³⁰ Gemeente Roosendaal, Drugsscan Bergen op Zoom – Roosendaal, 16 april 2010.

³¹ Gemeente Roosendaal, Drugsscan Bergen op Zoom – Roosendaal, 16 april 2010.

³² Gemeente Roosendaal, Drugsscan Bergen op Zoom – Roosendaal, 16 april 2010.

³³ Gemeente Roosendaal, Drugsscan Bergen op Zoom – Roosendaal, 16 april 2010: naast de absolute afname van de drugsoverlast wordt van de nog resterende overlast gesteld dat sprake is van een verschuiving naar de buitenwijken, die overigens al plaatsvond vóór de wijziging van het cannabisbeleid.

³⁴ Gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2009, 30 maart 2010.

³⁵ Gemeente Roosendaal, Plan van aanpak Courage zet door, 7 juni 2006

De kosten van de activiteiten van gemeentelijke diensten in het kader van Courage zijn opgenomen binnen de reguliere budgetten van de desbetreffende gemeentelijke afdelingen en worden middels de normale raadsbehandelingen van de begrotingen vastgesteld. Naast de gemeentelijke (financiële) inzet leveren ook alle andere partners van Courage inzet (in de vorm van menskracht).

4.3 Informatievoorziening aan de raad

4.3.1 Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?

Jaarlijks wordt vanuit de projectorganisatie Courage een jaarverslag opgesteld, op basis waarvan verantwoording aan de gemeenteraden afgelegd wordt. In het jaarverslag wordt teruggeblikt op de ondernomen activiteiten en de behaalde resultaten. Hierin worden soms ook operationele prestaties van de politie meegenomen, zoals het aantal opgestelde processen verbaal en het aantal invallen. Deze resultaten worden echter niet afgezet tegen gestelde doelen, omdat deze niet gekwantificeerd zijn. De jaarverslagen van Courage worden ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad.

Jaarverslagen van samenwerkingspartners, zoals de politie, worden niet aan de raad voorgelegd. Dit zijn operationele uitwerkingen van reeds afgesproken beleid.

Maar de raad kan wel ten allen tijde vragen stellen of om uitleg vragen aan onder andere de teamchef van de politie. Het inwinnen van informatie door middel van 24-uursvragen komt veelvuldig voor.

Naast officiële Couragejaarverslagen, waarin tevens plannen voor het nieuwe jaar worden benoemd, wordt de raad ook tussentijds geïnformeerd, bijvoorbeeld in de vorm van tussenrapportages (onder andere in 2007, 2008, 2009 en 2010). Ook bij wijzigingen in het beleid, bijvoorbeeld n.a.v. incidenten, wordt de raad geïnformeerd door de burgemeester. Tevens wordt op het themaniveau van flankerend beleid gerapporteerd aan de raad, zoals over cameratoezicht, handhaving, coffeeshops en jeugdbeleid.

4.3.2 Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?

De geïnterviewde raadsleden gaven aan vaak overspoeld te worden met informatie over veiligheidsbeleid, waardoor ze de data niet meer kunnen structureren. De (plaatsvervangende) fractievoorzitters zijn echter tevreden over de effecten van Courage. Dikwijls worden er naar aanleiding van incidenten of geluiden van burgers vragen gesteld door de raad. Vanuit de gemeente wordt er naar hun zeggen vervolgens goed en serieus gereageerd.

5. Beëindiging gedoogbeleid

5.1 Beschrijving coffeeshopbeleid

De gemeenten Roosendaal en Bergen op Zoom werken samen in hun aanpak van drugsoverlast middels het project Courage. Vanuit deze aanpak hebben de gemeenten een gelijklopend cannabisbeleid ontwikkeld waarin het gedoogbeleid en de aanpak van verkooppunten wordt beschreven. Dit gezamenlijke cannabisbeleid is voor het eerst vastgelegd in de Nota Cannabisbeleid 2005, waarop in 2007 en 2009³⁶ aangescherpte edities volgden.³⁷

Uit onderzoek in 2008 kwam naar voren dat in Roosendaal sprake is van een onverminderd grote toestroom van drugstoeristen. Wekelijks bezoeken 13.636 drugstoeristen Roosendaal tussen 9.00u en 20.00u per auto. Hiervan bleek 90% bij de legale coffeeshops te kopen.³⁸ Deze gedoogde coffeeshops hebben dus een groot aandeel in het drugstoerisme en de daarmee samenhangende overlast.

Om de toestroom van drugstoeristen en de bijkomende overlast definitief een halt toe te roepen, besluiten de gemeenten daarom geen coffeeshops meer toe te staan binnen hun gemeentegrenzen. In de Cannabisnota 2009 wordt het maximumbeleid, waarbij een maximum van vier gedoogde coffeeshops per gemeente werd gehanteerd, vervangen door een nulbeleid, waarbij geen enkele coffeeshop meer wordt gedoogd. Een nulbeleid betekent dat tegen alle mogelijke verkooppunten van drugs handhavend kan worden opgetreden, ook wanneer het verkooppunt zich aan de AHOJ-G criteria³⁹ houdt. Dit betekent derhalve dat vanaf 16 september 2009 in Bergen op Zoom de verkoop van softdrugs niet langer wordt gedoogd. De sluiting van de coffeeshops is mogelijk gemaakt met behulp van zowel de Opiumwet als de Drank- en Horecawet.

Het nulbeleid is formeel gezien een burgemeestersbesluit, dat is afgestemd in de driehoek en vooraf besproken met de raad. Het besluit heeft zich vertaald in een concept nota (inclusief analyse en scenario's). In de beleving van de verschillende respondenten werd de rol van de gemeente op dit dossier sterk vormgegeven door de burgemeesters. Het was bestuurlijk een spannend besluit ten opzichte van de andere burgemeesters in het district. Er bestond het risico dat de drugstoeristen zouden uitwijken naar omliggende gemeenten, ook wel het "waterbedeffect" genoemd. De raad van Roosendaal is zoveel mogelijk meegenomen in het traject om te komen tot een nulbeleid. De gemeente geeft aan dat op termijn er een onderzoek uitgevoerd zou kunnen worden om te bepalen of er toch nog een coffeeshop open moet vanwege de behoefte van de lokale bevolking.

³⁶ De uitgangspunten van de nieuwe Nota Cannabisbeleid 2009 zijn eerst besproken in de lokale driehoek en daarna uitgewerkt in gemeentelijk beleid (Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2009, p.22).

³⁷ In deze nota staat voor beide gemeenten het gedoogbeleid en de aanpak van illegale verkooppunten beschreven. Alleen daar waar de couleur locale dat vereist wordt afzonderlijk rekening gehouden met plaatselijke omstandigheden.

³⁸ Gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2009, 30 maart 2010.

³⁹ Deze criteria worden, als onderdeel van de "Richtlijnen voor het opsporings- en strafvorderingbeleid inzake strafbare feiten van de Opiumwet", vastgesteld door het College van procureurs-generaal. Onder strikte voorwaarden – geen Affichering, geen verkoop van Harddrugs, geen Overlast, geen verkoop aan Jeugdigen beneden de 18 jaar en geen Grote transacties (AHOJ-G) – hebben exploitanten die zich aan deze voorwaarden houden in beginsel geen vervolging (art. 167 lid 2 Wetboek van Strafvordering) van het Openbaar Ministerie te duchten wegens het bezit van cannabis ten behoeve van de verkoop in hun gedoogde coffeeshop (Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2009).

5.2 Sturen op doelmatigheid en effectiviteit

5.2.1 Wat willen we bereiken?

De belangrijkste doelstellingen van het nieuwe coffeeshopbeleid zijn:

- minder drugstoeristen
- minder drugsoverlast
- minder drugscriminaliteit⁴⁰

Deze doelstellingen zijn niet verder gekwantificeerd in targets, behalve dat het aantal coffeeshops wordt teruggebracht tot nul. De effecten van het beleid worden wel in beeld gebracht op basis van de gegevens uit de Drugscan, over bijvoorbeeld het aantal drugstoeristen dat de stad bezoekt.

5.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen

Binnen het nieuwe nulbeleid worden verschillende maatregelen getroffen, deze sluiten aan op de bredere aanpak van de drugsoverlast onder het project Courage. De uitvoering van het nulbeleid komt erop neer dat de burgemeester de toestemming tot vestiging van nieuwe coffeeshops weigert en bestaande illegale verkooppunten zal sluiten. Voor de vier bestaande coffeeshops is een overgangperiode van zes maanden van kracht, waarna zij de verkoop van softdrugs dienen te staken. Bij de bepaling van de overgangstermijn is als uitgangspunt genomen dat de exploitanten van de tot dan toe gedoogde coffeeshops enige tijd wordt gegund om rechtmatige verplichtingen jegens derden af te wikkelen. Nadat deze termijn is verstreken, zal de burgemeester niet langer overtreding van de in artikel 13b van de Opiumwet bedoelde norm gedogen.⁴¹

Het nieuwe beleid is uitgebreid gecommuniceerd, waarbij de drugstoeristen werden geïnformeerd via media in hun eigen land. Hiervoor is de communicatiestrategie 'C'est fini' ontwikkeld, centraal hierin staat de korte film 'C'est fini: the movie', waaraan ook een website is gekoppeld.

Het doel van de campagne was het informeren van drugstoeristen.⁴² Ook is een omgekeerde marketingstrategie ontwikkeld. Deze strategie had als doel om het nieuwe beleid onder de aandacht te brengen bij drugstoeristen en te voorkomen dat ze voor drugs een bezoek brengen aan Roosendaal. De boodschap was vooral "u kunt niet meer gedoogd kopen in Roosendaal."⁴³

Organisatie

Het wettelijke kader voor het nulbeleid wordt uiteengezet in de Nota Cannabisbeleid 2009, die is voorgelegd aan de gemeenteraad. De burgemeester is het bevoegd gezag wat betreft het coffeeshopbeleid. Hij is bevoegd om het beleid ten aanzien van coffeeshops vast te stellen (art 13b van de Opiumwet).

Op basis van artikel 174 Gemeentewet is de burgemeester belast met het toezicht op openbare gebouwen en met de uitvoering van verordeningen die betrekking hebben op dat toezicht. Coffeeshops zijn "voor het publiek openstaande gebouwen" zoals bedoeld in artikel 174 Gemeentewet. Ook 174a Gemeentewet, 13b Opiumwet

⁴⁰ Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2009, 3 maart 2009, p.17

⁴¹ Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2009, 3 maart 2009.

⁴² Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2009, 3 maart 2009, p.22

⁴³ Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2009, 3 maart 2009.

en APV-bepalingen over drugsoverlast wijzen de burgemeester aan als bevoegd gezag. Door de wijziging van de Opiumwet is de burgemeester sinds 1 november 2007 tevens bevoegd om naast 'lokalen', zoals winkels en cafés, ook woningen te sluiten als er soft- en/of harddrugs verhandeld worden of de middelen hiertoe aanwezig zijn.

De gemeente pakt een regierol in het uitvoeren van het nieuwe Cannabisbeleid.⁴⁴ Naast een goede afstemming tussen het bestuur, politie en het Openbaar Ministerie is het van belang om te blijven kijken met welke andere personen of instanties kan worden samengewerkt bij de aanpak van de lokale drugsproblematiek. Zo zijn er bijvoorbeeld ook afspraken met woningbouwcorporaties, energieleveranciers, de belastingdienst en de ketenpartners in het Veiligheidshuis. Mogelijke uitbreiding van het (handhaving)overleg is een voortdurend punt van aandacht, omdat het inspelen op wijzigende marktsituaties eventueel kan vragen om andere partners.⁴⁵ Om het succes van de campagne te bevorderen is ook actief samenwerking gezocht met buurland België.

*Effecten*⁴⁶

De effecten van het Cannabisbeleid (nullijn) zijn duidelijk merkbaar in Roosendaal. Enkele opvallende resultaten zijn:

- In 2009 zijn drie van de elf illegale verkooppunten in Roosendaal gesloten.⁴⁷
- Het aantal drugstoeristen als gevolg van het hanteren van een nullijn ten aanzien van coffeeshops drastisch afgenomen. In 2008 bezochten wekelijks 13.636 drugstoeristen de gemeente, in 2010 komen er 337 drugstoeristen per week naar Roosendaal⁴⁸;
- De Drugscan vermeldt geen verschuiving naar andere vormen van vermogenscriminaliteit, er was wel een toename van 10% voor geweldsincidenten;⁴⁹
- Het brede criminaliteitsbeeld (zoals auto- en woninginbraken en overvallen) is gedaald in Roosendaal;⁵⁰
- De vrees van bewoners dat de illegale handel van softdrugs zou toenemen als gevolg van de nullijn is ongegrond gebleken: de drugshandel in Roosendaal is met 10% gedaald. Wel is sprake van enige verschuiving van drugsoverlast naar buitenwijken.⁵¹

5.2.3 Wat mag het kosten?

Er zijn in de Nota Cannabisbeleid 2009 geen uitspraken gedaan over de kosten. De activiteiten die onder de noemer van het cannabisbeleid worden uitgevoerd door de betrokken gemeentelijke diensten, politie en overige partners worden gefinancierd uit de reguliere budgetten. De gemeentelijke bijdrage zijn vastgesteld middels de begrotingsbehandelingen in de gemeenteraad. De respondenten geven aan dat de gemeenten Bergen op Zoom en Roosendaal gezamenlijk alle kosten voor de communicatiecampagne 'C'est fini' hebben gedragen.

⁴⁴ Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2005, 2005.

⁴⁵ Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2009, 3 maart 2009, p.32, 33

⁴⁶ Het voorliggende onderzoek betreft geen beleidseffectmeting. Gekeken wordt naar de effectiviteit en doelmatigheid van de wijze waarop het beleid gevoerd wordt (procesmatige effectiviteit). Echter, waar mogelijk wordt beknopt ingegaan op gekwantificeerde resultaten van gevoerd beleid, dit om de beschreven cases aan te vullen.

⁴⁷ Gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2009, 30 maart 2010.

⁴⁸ Gemeente Roosendaal, Drugsscan Bergen op Zoom – Roosendaal, 16 april 2010.

⁴⁹ Gemeente Roosendaal, Drugsscan Bergen op Zoom – Roosendaal, 16 april 2010.

⁵⁰ Gemeente Roosendaal, Drugsscan Bergen op Zoom – Roosendaal, 16 april 2010.

⁵¹ Gemeente Roosendaal, Drugsscan Bergen op Zoom – Roosendaal, 16 april 2010.

5.3 Informatievoorziening aan de raad

5.3.1 Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?

Het nulbeleid is een burgemeestersbesluit, op basis van het bevoegd gezag op dit terrein. De raad is op dit specifieke beleidsonderdeel geïnformeerd wanneer het relevant was voor de besluitvorming. De uitgangspunten van de Nota Cannabisbeleid 2009 zijn besproken in de lokale driehoek en daarna uitgewerkt en neergelegd in gemeentelijk beleid. De opeenvolgende Nota's Cannabisbeleid zijn ter informatie voorgelegd aan de raadscommissie en de gemeenteraad als geheel waarbij zij in de gelegenheid zijn gesteld om te reageren.⁵² Daarnaast werd de raad op de hoogte gehouden van de vorderingen, zoals bijvoorbeeld over de procedure van de coffeeshophouders tegen de sluiting.⁵³ De voortgangrapportages worden opgenomen in het reguliere overleg over Courage en de bestrijding van drugsoverlast.

5.3.2 Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?

Het was de ambitie van het college en de beleidsambtenaren de raad zoveel mogelijk mee te nemen in het traject richting het nulbeleid, omdat het om een politiek gevoelig besluit ging. Er zijn verschillende malen vragen vanuit de raad beantwoord door het college over de nieuwe ambitie en uiteindelijk heeft de raad zijn steun uitgesproken.⁵⁴

⁵² Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2009, 3 maart 2009, p.22

⁵³ Gemeente Roosendaal, Het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch acht het cannabisbeleid rechtmatig, 29 juli 2010.

⁵⁴ Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2009, 3 maart 2009.

6. Cameratoezicht

6.1 Cameratoezicht in Roosendaal

Binnen het project Courage wordt veel aandacht besteed aan drugsoverlast in het centrum, maar het reduceren van gevoelens van onveiligheid is ook een breder doel voor de gemeente Roosendaal. Vanuit de burgers en politiek kwamen er signalen dat er hiervoor behoefte was aan cameratoezicht. In oktober 2004 is binnen het project Courage als eerste onderzocht wat de toegevoegde waarde van het cameratoezicht zou kunnen zijn. Deze eerste aanzet zou vervolgens in december 2004 aan de commissie Bestuur worden aangeboden.

Op 8 november 2004 heeft de gemeenteraad echter reeds bij amendement besloten om te komen tot cameratoezicht en hiervoor structureel € 50.000 ter beschikking te stellen. De notitie "eerste aanzet tot het komen van cameratoezicht" is vervolgens op 24 november 2004 besproken en vastgesteld in de stuurgroep Courage, waarin de lokale driehoek ook vertegenwoordigd is.⁵⁵ In de loop van 2005 zijn vervolgens verschillende maatregelen genomen door bijvoorbeeld de openbare verlichting op de beoogde plaatsen geschikt te maken voor cameratoezicht. Op 30 september 2005 is vervolgens een uitgewerkt plan van aanpak gepresenteerd aan de gemeenteraad.

6.2 Sturen op doelmatigheid en effectiviteit

6.2.1 Wat willen we bereiken?

De gemeenteraad stelt op 8 november 2004 vast dat er cameratoezicht moet komen en wordt vervolgens op 30 september 2005 geïnformeerd wat de precieze doelstellingen zijn van het project. Het cameratoezicht in Roosendaal wordt nadrukkelijk verbonden met de doelstelling van het project Courage.⁵⁶ In beginsel is het hoofddoel dan ook:

- Het terugdringen van onveiligheidsgevoelens en de vermindering en voorkoming van (drugs)overlast in relatie tot handhaving van de openbare orde.

In het plan van aanpak wordt ook gesteld dat het toezicht op de lange termijn meer zal verschuiven naar een tweede doelstelling:

- Vermindering en voorkoming van vandalisme en geweldsmisdrijven in relatie tot handhaving van de openbare orde.

Het cameratoezicht wordt dus gekoppeld aan het bredere veiligheidsbeleid van de gemeente. Er wordt dus eerst prioriteit gegeven aan de voorkoming van (drugs)overlast in relatie tot handhaving van de openbare orde.⁵⁷ Het cameratoezicht zal eveneens meerwaarde bieden bij in te zetten acties. Met het aanpassen van het verlichtingsniveau aan de huidige verlichtingsnormen wordt ook op zichzelf beoogd een bijdrage te leveren aan het vergroten van het veiligheidsgevoel van de bewoners.⁵⁸

⁵⁵ Gemeente Roosendaal, Brief aan commissie Bestuur, cameratoezicht, 24 november 2004.

⁵⁶ Gemeente Roosendaal, Raadsmededeling plan van aanpak cameratoezicht, privacy- en procedurehandboek en het communicatieplan, 30 september 2005.

⁵⁷ Gemeente Roosendaal, Raadsmededeling plan van aanpak cameratoezicht, privacy- en procedurehandboek en het communicatieplan, 30 september 2005.

⁵⁸ Gemeente Roosendaal, Raadsvoorstel aanpassen verlichting in Courage/Credogebied.

Er zijn verder geen specifieke indicatoren geformuleerd op basis waarvan het cameratoezicht geformuleerd kan worden.

6.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen

Er worden in twee fasen een totaal van zestien camera's geplaatst;

- Het gebied Molenstraat, Oliemolen en Hoogstraat is in 2006 uitgerust met elf camera's.⁵⁹ Gelijktijdig met het cameratoezicht is het verlichtingsniveau aangepast.⁶⁰
- Het cameratoezicht wordt vervolgens in 2008 uitgebreid met een vijftal camera's om in te kunnen spelen op de verplaatsingseffecten in de drugscene.⁶¹

Organisatie

De wettelijke kaders voor het cameratoezicht worden uiteengezet in het plan van aanpak dat op 30 september 2005 is medegedeeld aan de raad.⁶² Als gevolg van de invoering van artikel 151c Gemeentewet heeft er in 2008 een heroriëntatie plaatsgehad. De gemeenteraad heeft in de Algemene Plaatselijke Verordening de burgemeester de bevoegdheid gegeven om, na consultatie van de Officier van Justitie te besluiten tot plaatsing van camera's in het openbaar gebied. De burgemeester overlegt vervolgens met het OM over de periode van cameratoezicht en het direct bekijken van de beelden. Onder (strikte) voorwaarden mogen beelden die in het kader van de openbare orde zijn gemaakt worden ingezet voor vervolging van strafbare feiten. Voorafgaand kan de politie met expliciete toestemming van de Officier van Justitie de (nog vast te leggen) beelden inzetten voor opsporing. De politie voert de operationele regie over het cameratoezicht. Ook is bepaald dat het instrument cameratoezicht eind 2011 zal worden geëvalueerd.

De gemeente Roosendaal heeft een regierol bij het implementeren van het cameratoezicht. Zij heeft besloten om de camera's te plaatsen en de benodigde financiering te verstrekken. De politie exploiteert de faciliteiten vervolgens. Er is gekozen voor deze werkwijze omdat het cameratoezicht een reeks van doelstellingen op het gebied van veiligheid kan dienen omdat zowel gemeente als politie een belang hebben bij een effectieve benutting van de camera's.

De beheerder van het camerasysteem is de beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid. Deze is verantwoordelijk voor de veiligheid en privacyaspecten met betrekking tot de opnames en de opnameapparatuur. De operationeel beheerder is de coördinator van het Courage politieteam en is verantwoordelijk voor het bijhouden van het opnameregister en het adequaat en veilig behandelen van de video opnamen, inclusief de daarbij behorende privacyaspecten. Ook is de beheerder verantwoordelijk voor het direct melden van mankementen aan camerasystemen of verlichting aan de gemeente.

Ambtenaren van de politie zijn aangewezen als centralist en de beelden worden op vooraf vastgestelde tijden live uitgekeken door centralisten.⁶³

⁵⁹ Gemeente Roosendaal, *Aanwijzingsbesluit cameratoezicht binnenstad Roosendaal*, 17 oktober 2008

⁶⁰ Gemeente Roosendaal, *Raadsvoorstel aanpassen verlichting in Courage/Credogebied*

⁶¹ Gemeente Roosendaal, *Raadsvoorstel aanpassen verlichting in Courage/Credogebied*

⁶² Gemeente Roosendaal, *Raadsmededeling plan van aanpak cameratoezicht, privacy- en procedurehandboek en het communicatieplan*, 30 september 2005.

⁶³ Gemeente Roosendaal, *Privacy- en procedurehandboek cameratoezicht*, 30 september 2005.

*Effecten*⁶⁴

Bij de start van het cameratoezicht is er een nulmeting bij de hotspots uitgevoerd. In 2011 wordt het cameratoezicht geëvalueerd. Er waren dus geen gegevens beschikbaar voor de effectmeting van het cameratoezicht tijdens het verschijnen van dit rapport. Wel vormt cameratoezicht een belangrijke pijler binnen het project Courage, onder andere bij de handhaving van de nullijn ten aanzien van coffeeshops. De effecten van Courage worden beschreven in hoofdstuk vier.

6.2.3 Wat mag het kosten?

Er wordt structureel € 50.000 voor cameratoezicht ter beschikking gesteld vanuit de gemeente. De gemeente zorgt voor hardware, beheer en onderhoud, de politie levert de mensen om de beelden uit te lezen.

In de kadernota 2006 heeft de raad verder beslist om € 300.000 beschikbaar te stellen voor het aanpassen van de openbare verlichting ten behoeve van de camera's. In mei 2008 nogmaals €150.000 ter beschikking is gesteld vanuit de voorziening Openbare Verlichting.

6.3 Informatievoorziening aan de raad

6.3.1 Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?

Bij amendement heeft de gemeenteraad in de vergadering van 8 november 2004 het college opgedragen te komen met een plan van aanpak waarin onder meer is geregeld: de locaties van de camera's, het overleg met de bewoners en ondernemers in het gebied plus de financiële en praktische consequenties van het nieuwe beleid.

De raad heeft tevens besloten de portefeuillehouder zorg te laten dragen voor de verdere implementatie van het cameratoezicht in de gemeente Roosendaal.⁶⁵ Op 30 september 2005 is het plan van aanpak in een mededeling aan de raad gepresenteerd.⁶⁶

Op 20 juni 2006, heeft de gemeente een presentatie en uitleg gegeven over aanpassingen van de openbare verordeningen binnen het gebied, waarbij alle bewoners binnen het gebied via een huis aan huis bezorgde brief waren uitgenodigd. Op 14 oktober 2008 werd nog een aanwijzingbesluit toegevoegd voor meer camera's buiten het oorspronkelijke gebied, maar dit werd op 1 mei 2009 weer ingetrokken.

Tussendoor is de raad op de relevante momenten geïnformeerd over besluiten en aanwijzingen van het college als geheel of de burgemeester. Het ging hierbij over aanpassingen van de openbare verlichting⁶⁷, kabeloverspanningen⁶⁸ en de latere aanpassingen in het cameratoezicht.⁶⁹

⁶⁴ Het voorliggende onderzoek betreft geen beleidseffectmeting. Gekeken wordt naar de effectiviteit en doelmatigheid van de wijze waarop het beleid gevoerd wordt (procesmatige effectiviteit). Echter, waar mogelijk wordt beknopt ingegaan op gekwantificeerde resultaten van gevoerd beleid, dit om de beschreven cases aan te vullen.

⁶⁵ Gemeente Roosendaal, , *Raadsmededeling plan van aanpak cameratoezicht, privacy- en procedurehandboek en het communicatieplan*, 30 september 2005.

⁶⁶ Gemeente Roosendaal, *Raadsmededeling plan van aanpak cameratoezicht*, 30 september 2005.

⁶⁷ Gemeente Roosendaal, *Aanpassing openbare verlichting*, 21 juni 2005.

⁶⁸ Gemeente Roosendaal, *Aanbrengen kabeloverspanning*, 9 november 2006.

⁶⁹ Gemeente Roosendaal, *Aanpassing verlichting en uitbreiding cameratoezicht binnenstad*, 3 juli 2008. Gemeente Roosendaal, *Aanwijzingsbesluit cameratoezicht binnenstad Roosendaal*, 17 oktober 2008.

De gemeentelijke beheerder behoort verder ieder kwartaal zorg te dragen voor een rapportage aan de burgemeester en eenmaal per jaar aan de gemeenteraad. Er zijn echter geen jaarlijkse rapportages aangetroffen.

6.3.2 Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?

De raad heeft zelf het cameratoezicht geïnitieerd met haar amendement van 8 november 2004. De raad heeft hierna nog financiering ter beschikking gesteld voor het aanpassen van de openbare verlichting in 2005.⁷⁰ Op 3 juli 2008 is de uitbreiding van het cameratoezicht en de benodigde financiering van straatverlichting als voorstel in de raad gebracht en goedgekeurd.⁷¹

⁷⁰ Gemeente Roosendaal, *Brief aan commissie Bestuur; cameratoezicht*, 24 november 2004. Gemeente Roosendaal, *Aanpassing openbare verlichting*, 21 juni 2005.

⁷¹ Gemeente Roosendaal, *Aanpassing verlichting en uitbreiding cameratoezicht binnenstad*, 3 juli 2008.

7. Bestuurlijke strafbeschikking

7.1 Beschrijving bestuurlijke strafbeschikking

Veel gemeenten pleiten al sinds eind jaren '90 voor een eigen boete-instrument. Door de terugtrekkende politie werd steeds minder opgetreden tegen kleine overlastgevende overtredingen als zwerfafval, graffiti, wildplassen, etc. De druk op de openbare ruimte nam daardoor toe en burgers spraken de gemeenten daarop aan. In het licht van de regierol van de gemeente bij het lokale veiligheidsbeleid werd de mogelijkheid een boete op te leggen gemist. Ruimte om dergelijke overtredingen hard aan te pakken was er met andere woorden niet.

In 2003 verwoordde de VNG dit als volgt: *"Gemeenten willen voortvarend op kunnen treden in het publieke domein en hierbij niet worden tegengehouden door beperkingen in regelgeving en bevoegdheden. Wanneer ze de beschikking krijgen over de mogelijkheid tot een bestuurlijke boete, kunnen gemeenten verder invulling geven aan hun verantwoordelijkheid om te zorgen voor een zo groot mogelijke veiligheid en leefbaarheid in de wijken."*⁷²

Om tegemoet te komen aan deze wens ontwikkelde de Rijksoverheid – ruwweg voor de bestrijding van overtredingen van de APV – parallel aan elkaar twee nieuwe boete-instrumenten: de bestuurlijke boete en de bestuurlijke strafbeschikking. Gemeenten dienen één van deze twee instrumenten te kiezen.⁷³

Bestuurlijke boete

De 'bestuurlijke boete overlast in openbare ruimte' biedt gemeenten de mogelijkheid om een bestuurlijke boete op te leggen voor overtredingen van een aantal voorschriften, bepaald in de APV en de Afvalstoffenverordening. Hiermee krijgen gemeenten een nieuw instrument om zelfstandig op te treden tegen veel voorkomende en overlast veroorzakende overtredingen van nagenoeg de gehele APV. Dit met uitzondering van zwaardere, gevaarzettende gedragingen en overtredingen die onderdeel uitmaken van de bevoegdheden van de politie (samenscholingen, ongeregelde heden, betogingen en demonstraties). Hetzelfde geldt voor gedragingen die sterk aan het strafrecht zijn gerelateerd, zoals handel in drugs, heling en het meevoeren van inbrekerswerktuigen of steekwapens.

Wanneer een gemeente kiest voor de bestuurlijke boete is ze integraal verantwoordelijk voor zowel het opstellen van de normen betreffende overlast in de openbare ruimte, het (24 uur per dag) toezicht houden op de naleving en het sanctioneren van overtredingen. De inning van de boetes die door zogenoemde bijzonder opsporingsambtenaren (BOA's) zijn opgelegd en het afwikkelen van bezwaar en beroepsprocedures vallen hier ook onder. De boetebedragen vallen geheel aan het bestuur toe. De gemeente is met andere woorden verantwoordelijk voor het gehele traject.

⁷² Bestuurlijke handhaving versterkt! VNG-pleidooi voor de invoering van de bestuurlijke boete

⁷³ Formeel is een keuze niet noodzakelijk en kan een gemeente ook doorgaan op de 'oude voet' (politietransacties). Op termijn worden de transacties echter ook onder de Wet OM-afdoening gebracht. Op langere termijn is een keuze daarmee onvermijdelijk.

Wet OM-afdoening, bestuurlijke strafbeschikking

De wet biedt onder andere bijzonder opsporingsambtenaren de mogelijkheid een strafbeschikking uit te vaardigen. Wanneer gemeentelijke BOA's de strafbeschikking uitvaardigen wordt gesproken van een bestuurlijke strafbeschikking.⁷⁴ Deze strafbeschikking kan worden opgelegd voor dezelfde feiten als waarvoor de bestuurlijke boete kan worden uitgeschreven. Ook de hoogte van de boetes is gelijk.

Het belangrijkste verschil met de transactiebevoegdheid (proces-verbaal) is dat de strafbare feiten 'buitengerechtelijk' afgedaan worden. Wanneer een verdachte niet actief – bij het OM – tegen de opgelegde beschikking in verzet gaat, neemt hij/zij de verantwoordelijkheid voor de overtreding op zich.⁷⁵ Het verschuldigde bedrag wordt vervolgens door het CJIB geïncasseerd. De inning van de boetes en de afwikkeling van verzetszaken vallen daarmee buiten de verantwoordelijkheid van de gemeente. Omdat het een strafrechtelijk instrument betreft, is het ook eenvoudiger om afspraken met de politie te maken (bijvoorbeeld voor de 24-uursdekking). Daar staat tegenover dat de boete-opbrengsten in de Rijkskas vloeien. Gemeenten krijgen daarbij wel een vergoeding voor iedere opgelegde bestuurlijke strafbeschikking. De mogelijkheid voor het OM om een beleidssepot toe te passen vervalt.

Keuze tussen de twee instrumenten

De instrumenten kunnen niet naast elkaar worden ingezet. Dit betekent dat de gemeente een keuze moet maken. In lijn met de andere gemeenten in de regio heeft het College van B&W besloten om per 1 oktober 2010 te gaan werken met de bestuurlijke strafbeschikking. Dat is het moment waarop het instrument voor de gehele regio in werking kan treden.

Uit de Gemeentelijke Uitvoeringsprogramma's Handhaving 2008, 2009 en 2010 en uit de Raadsmededeling⁷⁶ 10 komen onder meer de volgende afwegingen naar voren.

- De gemeente heeft eind 2009 8,49 fte aan BOAs in dienst. De schatting is dat de bestuurlijke boete op jaarbasis tenminste € 12.795 per BOA meer kost dan de bestuurlijke strafbeschikking.
- De bestuurlijke strafbeschikking heeft nagenoeg geen gevolgen voor de gemeentelijke organisatie. Bij de invoering en de afhandeling van de bestuurlijke strafbeschikking kan gebruik worden gemaakt van het computersysteem van het CJIB (die zorgt voor de incasso). Eventueel verzet wordt afgehandeld door het OM. Dit betekent dat er – anders dan bij de bestuurlijke boete – geen investeringen behoeven te worden gedaan voor het inrichten van voorzieningen, voor de inning en invordering van de boete en de behandeling van bezwaar en beroep.
- De afhandeling van de bestuurlijke strafbeschikking lijkt het meest op de huidige strafrechtelijke afhandeling. Dit is zowel voor de burgers als voor de uitvoerende handhavers een herkenbare werkwijze. Ook zal de politie gaan werken met de politie-strafbeschikking. Deze is qua proces, verschijningsvorm en boetebedrag volledig identiek aan de bestuurlijke strafbeschikking.

⁷⁴ Andere varianten zijn de politie-strafbeschikking en de OM-strafbeschikking.

⁷⁵ Voorheen diende de overtreder dan te worden gedagvaard waarna de veroordeling volgde. Veelal kwamen verdachten niet opdagen met zogenoemde 'spookzittingen' tot gevolg.

⁷⁶ Gemeente Roosendaal, Raadsmededeling bestuurlijke strafbeschikking, 28 juli 2010

Omdat de bestuurlijke strafbeschikking nagenoeg geheel overeen komt met het huidige transactiesysteem zijn aan het invoeren van de bestuurlijke strafbeschikking nagenoeg geen extra kosten verbonden.⁷⁷

7.2 Sturen op de doelmatigheid en effectiviteit

7.2.1 Wat willen we bereiken?

In het uitvoeringprogramma Handhaving 2010, wordt de handhaving ingezet voor de bredere doelstellingen in het collegeprogramma op het gebied van veiligheid, te weten:

- Vitale wijken en dorpen;
- Veilige leefomgeving; en
- Krachtige economie.⁷⁸

De gemeentelijke handhaving wordt hierbij expliciet ingezet voor de handhavingopgaven Courage, Kamerverhuur en Huisvesting Arbeidsmigranten, Jeugd en Sociale Veiligheid en Schoon.⁷⁹ De doelstellingen zijn verder niet gekwantificeerd.

Met betrekking tot de keuze voor de bestuurlijke strafbeschikking is het college van oordeel dat het instrument effectiever en efficiënter is dan de bestuurlijke boete.⁸⁰ Tijdens de interviews wordt dit onderschreven en wordt ook gerefereerd aan het gegeven dat tot nu toe nog geen enkele gemeente in heel Nederland gekozen heeft voor de bestuurlijke boete.

7.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen

De implementatie van de bestuurlijke strafbeschikking is relatief geruisloos verlopen. Omdat de invoering van de strafbeschikking enkel is ingegeven vanuit doelmatigheidsmotieven, is deze verder ook niet aangegrepen om het handhavingbeleid te herzien.⁸¹ Dat terwijl andere gemeenten de implementatie gebruiken als motief om extra toezichthouders aan te trekken en/of het handhavingsbeleid nog eens scherp over het voetlicht te brengen.

Organisatie

In de beantwoording van de raadsvragen over de bestuurlijke strafbeschikking geeft de gemeentelijke organisatie enige informatie over het wettelijke kader en de organisatorische invulling van de bestuurlijke strafbeschikking.⁸² Roosendaal telt binnen de afdeling Toezicht en Handhaving ruim zeven BOA's die primair toezicht houden op de APV en de Afvalstoffenverordening. Bij de handhaving wordt integraal samenwerken als de norm gesteld. Er wordt intensief samengewerkt met politie, brandweer, GGD en/of regionale milieu dienst, maar er zijn ook contacten met de Arbeidsinspectie, Belastingdienst, Douane en de Voedsel en Waren Autoriteit.⁸³

⁷⁷ Gemeente Roosendaal, Raadsmededeling bestuurlijke strafbeschikking, 28 juli 2010

⁷⁸ Gemeente Roosendaal, Besluitenlijst 15 juni 2010, 15 juni 2010.

⁷⁹ Gemeente Roosendaal, Besluitenlijst 15 juni 2010, 15 juni 2010.

⁸⁰ Gemeente Roosendaal, Gezamenlijk uitvoeringsprogramma handhaving 2010, 2010, pag. 8.

⁸¹ Gemeente Roosendaal, Gezamenlijk uitvoeringsprogramma handhaving, 2010, pag. 8.

⁸² Gemeente Roosendaal, Beantwoording raadsvragen bestuurlijke strafbeschikking, 16 december 2009.

⁸³ Gemeente Roosendaal, Besluitenlijst 15 juni 2010, 15 juni 2010.

Daar waar andere gemeenten een handhavingorganisatie moeten opbouwen bij het invoeren van de bestuurlijke strafbeschikking, heeft Roosendaal dus al haar eigen apparaat waardoor zij de regie op handhaving invulling kan geven. Met het invoeren van de strafbeschikking verandert slechts de administratieve afhandeling van de boetes.

*Effecten*⁸⁴

Aangezien de nieuwe regeling pas op 1 oktober 2010 is ingegaan, was er ten tijde van de verschijning van dit rapport nog geen informatie beschikbaar over de effecten van de invoering van de bestuurlijke strafbeschikking.

7.2.3 Wat mag het kosten?

In een antwoord op vragen van de gemeenteraad worden de financiële aspecten van de bestuurlijke boete en de bestuurlijke strafbeschikking met elkaar vergeleken. De opbrengsten van de bestuurlijke boete worden geraamd op ruim € 59.000, terwijl de vergoeding voor de bestuurlijke strafbeschikking € 52.000 bedraagt.

Doordat de gemeente bij de bestuurlijke boete zelf de incasso en de bezwaar- en beroepsprocedures voor rekening neemt (kosten naar schatting € 29.200) zijn de uitvoeringskosten per saldo hoger. De gemeente concludeert hieruit dat de strafbeschikking het meest efficiënte instrument is.⁸⁵

Overigens vallen ook bij de strafbeschikking de opbrengsten bijna weg tegen de totale kosten van het handhavingapparaat. Het college becijfert dat met de opbrengsten slechts een halve FTE kan worden gefinancierd.⁸⁶

7.3 Informatievoorziening aan de raad

7.3.1 Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?

In de Gemeentelijke Uitvoeringsprogramma's Handhaving van 2008 en 2009 staat kort vermeld dat een keuze tussen de bestuurlijke boete en de bestuurlijke strafbeschikking beleidsmatig uitgewerkt moet worden.⁸⁷

Naar aanleiding van een raadsvraag van 25 november 2009 informeert het college de raad op hoofdlijnen over beide instrumenten en wordt een beknopte financiële analyse gegeven van de kosten van beide instrumenten op 16 december 2009.⁸⁸

Per raadsmededeling informeert het college op 28 juli 2010 de raad over de gemaakte keuze. Het college geeft dan zijn motivatie en schetst enkele vervolgstappen.⁸⁹

⁸⁴ Het voorliggende onderzoek betreft geen beleidseffectmeting. Gekeken wordt naar de effectiviteit en doelmatigheid van de wijze waarop het beleid gevoerd wordt (procesmatige effectiviteit). Echter, waar mogelijk wordt beknopt ingegaan op gekwantificeerde resultaten van gevoerd beleid, dit om de beschreven cases aan te vullen.

⁸⁵ Gemeente Roosendaal, Beantwoording raadsvragen bestuurlijke strafbeschikking, 16 december 2009.

⁸⁶ Gemeente Roosendaal, Beantwoording raadsvragen bestuurlijke strafbeschikking, 16 december 2009.

⁸⁷ Gemeente Roosendaal, Gezamenlijk uitvoeringsprogramma handhaving, 2008. Gemeente Roosendaal, Gezamenlijk uitvoeringsprogramma handhaving, 2009

⁸⁸ Gemeente Roosendaal, Beantwoording raadsvragen bestuurlijke strafbeschikking, 16 december 2009.

⁸⁹ Gemeente Roosendaal, Raadsmededeling bestuurlijke strafbeschikking, 28 juli 2010.

Er wordt aangekondigd dat in juni 2010 het overleg met het OM start om de bestuurlijke strafbeschikking per 1 oktober 2010 in te kunnen voeren. Deze vervolgacties komen in het Gemeentelijk Uitvoeringsprogramma van 2010 terug.⁹⁰

7.3.2 Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?

De raad stelt dus in november 2009 op eigen initiatief vragen over de mogelijke invoering van de bestuurlijke strafbeschikking. De overwegingen van het college worden ter kennisgeving aangenomen en er volgen verder geen reacties op de introductie van de bestuurlijke strafbeschikking.

⁹⁰ Gemeente Roosendaal, Besluitenlijst 15 juni 2010, 15 juni 2010.

8. Conclusies en aanbevelingen

In dit onderzoek is gekeken naar de manier waarop het *integraal veiligheidsbeleid* is vormgegeven en uitgevoerd, de vraag hoe gestuurd is op de *doelmatigheid en effectiviteit* en in welke rol de *raad* speelt bij de besluitvorming over het veiligheidsbeleid.

In de voorgaande hoofdstukken zijn ten aanzien van het integraal veiligheidsbeleid en enkele onderdelen (Courage, coffeeshops, cameratoezicht en bestuurlijke boete) ervan de onderzoeksvragen uit het analysekader beantwoord (zie voor een verwijzingstabel bijlage1).

In dit hoofdstuk wordt allereerst de centrale onderzoeksvraag beantwoord en worden per onderzoeksblok enkele conclusies en aanbevelingen gegeven, om af te sluiten met een beschouwing over de regierol van de gemeente.

8.1 Beantwoording centrale onderzoeksvraag

In hoofdstuk 1 is de centrale onderzoeksvraag als volgt geformuleerd:

Hoe doelmatig en effectief is de aansturing op de uitvoering van het lokaal veiligheidsbeleid? Waarbij ingezoomd zal worden op die onderdelen van het veiligheidsbeleid waarvan de uitvoering vooral in handen is van de politie.

Er is de afgelopen jaren veel bereikt op het gebied van veiligheid in de gemeente Roosendaal. Binnen het Project Courage is een krachtige aanpak tot stand gekomen ter bestrijding van de drugsoverlast en drugscriminaliteit. Het aantal drugstoeristen is als gevolg van de sluiting van de coffeeshops spectaculair afgenomen en daarmee ook een belangrijk deel van de ervaren overlast. Kijkend naar deze resultaten is het lokaal veiligheidsbeleid zondermeer succesvol te noemen.

De onderzoeksvraag richt zich meer specifiek op de doelmatigheid en effectiviteit van de aansturing van het lokaal veiligheidsbeleid.

De voorgaande hoofdstukken laten zien dat met name binnen het project Courage de aansturing het meest doelmatig en effectief is. Het ontbreken van een kadernota veiligheid heeft succesvol optreden klaarblijkelijk niet in de weg gestaan, maar bemoeilijkt wel de aansturing op de doelmatigheid en effectiviteit. In de aansturing is van het veiligheidsbeleid is verbetering mogelijk. Ook kan worden vastgesteld dat de aansturing op operationeel en tactisch niveau sterker is dan op strategisch niveau. Vooral de aansluiting van de gemeenteraad is een punt van verbetering.

8.2 Lokaal Veiligheidsbeleid in de praktijk

8.2.1 Conclusies

We stelden in hoofdstuk 3 vast dat er in Roosendaal geen formeel vastgesteld integraal veiligheidsbeleid is. Wel is er een verzameling van beleidsdoelstellingen in de verschillende beleidsdocumenten, die onder meer in de programmabegrotingen expliciet zijn gemaakt. Ook is er met het project Courage een integrale aanpak op het gebied van drugscriminaliteit en -overlast die de hoofdmoot vormt van het integraal

veiligheidsbeleid van Roosendaal. Daarnaast is er natuurlijk de door de jaren heen gegroeide praktijk van de werkvloer die invulling geeft aan het lokaal veiligheidsbeleid.

De vaststelling dat er geen sprake is van door de raad vastgesteld integraal veiligheidsbeleid betekent niet dat er niets gebeurt. Integendeel. We hebben kunnen vaststellen dat er op operationeel niveau hard aan veiligheid wordt gewerkt en de partijen elkaar goed weten te vinden. Op tactisch en strategisch niveau wordt het gemis van een integraal veiligheidsbeleid voor een groot deel ondervangen door het project Courage dat immers een heel groot deel van het veiligheidsbeleid behelst. Dat maakt ook direct duidelijk dat het belangrijk is om expliciet beleid te formuleren. Dat is belangrijk voor de gezamenlijke focus, voor de heldere doelstellingen, voor de inzet van alle mogelijke wettelijke bevoegdheden en voor de verantwoording van de bereikte resultaten.

Binnen het Project Courage is een krachtige aanpak tot stand gekomen ter bestrijding van de overlast van drugstoeristen, illegale verkooppunten van (soft)drugs en de onveiligheid in de binnenstad. Er is hierbij goed samengewerkt tussen het college, de politie, de eigen gemeentelijke diensten en de gemeente Bergen op Zoom. De beide gemeenten namen hierbij een krachtige regierol op zich. Binnen Courage was er daarbij veel aandacht voor verwante beleidsinstrumenten, waardoor ook het cameratoezicht en het beëindigen van het gedoogbeleid werden ingezet voor het terugdringen van de drugsoverlast. Er werd hierbij breed gebruik gemaakt van de verschillende wettelijke bevoegdheden van gemeente of politie.

Veiligheid is bij uitstek een beleidsterrein dat gevoelig is voor de 'waan van de dag' en de gerichtheid op incidenten. De mensen die werkzaam zijn in het veiligheidsdomein zijn over het algemeen ook sterk actiegericht. Het is goed dat in Roosendaal de partijen elkaar op operationeel niveau goed weten te vinden. Door een project als Courage is dit verder toegenomen en geprofessionaliseerd. De partners zijn positief over de regie die de gemeente heeft gevoerd in dit verband. De meer strategische sturing vanuit de raad blijft echter te vaak op het niveau van incidenten. In paragraaf 3.2. schetsten we het beeld dat de raad vaak te snel en te diep in de operationele kant van het veiligheidsbeleid duikt. Voor een deel is dat onvermijdelijk en voor een – niet onbelangrijk – deel kan dit worden toegeschreven aan het ontbreken van een integraal veiligheidsbeleid. Door gebrek aan heldere kaders voor de (middel)lange termijn, is het voor de raad niet goed mogelijk om los van incidenten het beleid te controleren. Ook lijkt hierdoor de wettelijke rolverdeling tussen burgemeester, college en raad niet voor iedereen volledig duidelijk.

8.2.2 Aanbevelingen

- Stel met de partners een meerjarig integraal veiligheidsbeleid vast en laat de gemeenteraad hiervan de kaders vaststellen. Breng hiervoor het totale veiligheidsdomein binnen de gemeente in beeld en bekijk hoe de beschikbare instrumenten op zoveel mogelijk terreinen kunnen worden ingezet. Benoem in overleg met de partners prioriteiten en betrek de raad daar ook bij. Wanneer de gemeenteraad duidelijk de kaders kan stellen voor het beleid kan er meer structuur komen in het debatteren en bespreken van het veiligheidsbeleid met de burgemeester en het college. Hierdoor kan de raad zijn controlerende rol ook beter waarmaken.
- Stem de beleidscyclus van de gemeente van het lokaal veiligheidsbeleid af met de beleidscyclus van de politie; zowel ten aanzien van de team- en districtsjaarplannen, als ten aanzien van het vierjaarlijkse regionaal beleidsplan (dat in maart 2012 opnieuw zal worden vastgesteld).

- Behoud de aandacht voor de operationele samenwerking en de regie door de gemeente en informeer de gemeenteraad actief over de uitvoering van het beleid.
- Wees er van bewust dat met het terugdringen van het grootste deel van de drugsoverlast, nieuwe veiligheidsvraagstukken zich telkens zullen blijven aandienen. Bij de agendering van deze nieuwe vraagstukken speelt de gemeenteraad een belangrijke rol. Ook hier geldt dat een integraal veiligheidsbeleid helpt de vraagstukken het juiste gewicht te geven.

8.3 Hoe doelmatig en effectief is het lokaal veiligheidsbeleid?

8.3.1 Conclusies

Binnen het enigszins gefragmenteerde veiligheidsbeleid van de gemeente Roosendaal worden de doelstellingen van het veiligheidsbeleid doorgaans duidelijk verwoord. Dat is in zeker het geval binnen het project Courage, maar ook binnen de andere onderzochte onderwerpen. De vertaling van deze doelen naar het maatschappelijk effect ontbreekt echter in de meeste gevallen.

Door samenhangend en consequent de producten en uitkomsten van beleid te beschrijven, kan de gemeente haar impact vergroten. Dit zal nodig blijven omdat er altijd een schaarste is van middelen binnen de veiligheid omdat deze niet overal tegelijk kunnen worden ingezet.

De gemeente is doorgaans duidelijk over het doel van een gegeven maatregel. Het Project Courage geeft hierbij de meeste uitgebreide beschrijvingen, maar ook bij de beëindiging van het gedoogbeleid en het cameratoezicht wordt aangegeven wat men wil bereiken. Bij de invoering van de bestuurlijke strafbeschikking werd alleen een efficiëntiedoelstelling gesteld. Dat is in zekere zin jammer, omdat het ook een aanleiding had kunnen zijn om de rolverdeling tussen politie en gemeente aan te scherpen of te verduidelijken en om in de communicatie aan het publiek de bevoegdheden van de toezichthouders uit te dragen met als doel de naleving te vergroten.

Hoe preciezer de doelstellingen omschreven worden, hoe makkelijker het vervolgens is om de voortgang te meten en het resultaat te wegen. Binnen het Project Courage wordt veel relevante data verzameld om het succes van de aanpak te bewaken en om hierover verantwoording af te leggen.

8.3.2 Aanbevelingen

- De doelstellingen van de verschillende beleidsinitiatieven kunnen nog scherper gedefinieerd worden. Enerzijds is dan duidelijk op basis van welke gegevens het beleid gewogen zal worden, anderzijds is dan ook inzichtelijk wat men wel of niet van het beleid kan verwachten.
- Hierbij dienen de doelstellingen voor zover mogelijk gekoppeld te zijn aan het beoogde maatschappelijk effect. Dit maakt inzichtelijk wat de uiteindelijke bijdrage is van het beleid aan de gemeenschap, maar kan ook gebruikt worden om waar nodig de verwachtingen te temperen. In onze optiek dient in ieder geval voor het integrale veiligheidsbeleid een koppeling met maatschappelijke effecten gelegd te worden. Voor meer uitvoerend beleid ligt een koppeling met subdoelen die afgeleid zijn van het integrale beleid meer voor de hand.

- De raad heeft in dit alles een sleutelrol vanuit haar kaderstellende en controlerende rol. Wel is het van belang om de discussie hierbij te richten op de hoofddoelstellingen van het algehele beleid. Hiermee blijft het debat te overzien en behoudt de operationele uitvoer voldoende ruimte om in te spelen op specifieke omstandigheden.

8.4 Informatievoorziening aan de raad

8.4.1 Conclusies

De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende rol. In paragraaf 2.5 staat uiteengezet wat deze rol behelst in het kader van het veiligheidsbeleid. De raad heeft geen directe zeggenschap over de politie, maar door middel van het vaststellen van (flankerend) beleid, door het invoeren van specifieke verordeningen, het beschikbaar stellen van financiële middelen en door een inbreng te leveren op het regionaal beleidsplan kan de raad zijn invloed uitoefenen. In controlerende zin komt de invloed van de raad tot uitdrukking door de verantwoording die de burgemeester schuldig is over het gevoerde veiligheidsbeleid en zijn rol als bevoegd gezag van de politie.

Kijkend naar alle veiligheidsonderwerpen in Roosendaal geeft de raad echter aan dat de informatie vaak niet gestructureerd genoeg is en men zich soms overspoeld voelt door de hoeveelheid. Door het ontbreken van een samenhangend veiligheidsplan is het voor de raadsleden moeilijk om een overzicht te houden op de ontwikkeling en bij te sturen waar nodig. Dit vertaalt zich naar een veelvuldig aanspreken van het college op incidenten, waarmee de discussie over de bredere problematiek, en de oplossingen, vaak ondergesneeuwd raakt.

In de afgelopen jaren werd dit gedeeltelijk ondervangen omdat er wel een brede consensus bestond over de belangrijkste prioriteit op het gebied van veiligheid: de drugsoverlast. Deze eensgezindheid maakte dat de burgemeester en het college goed in positie werden gebracht en voldoende armslag kregen.

8.4.2 Aanbevelingen

- Onderken dat de algemene kaders belangrijk zijn in de gemeenteraad, maar incidenten ook een onderdeel zullen blijven vormen van het politieke spel. Wanneer nodig moeten de gemeenteraadsleden voldoende informatie hebben om de aanpak van veiligheidsincidenten uit te kunnen leggen aan hun achterban. Nodig de politie regelmatig uit in de gemeenteraad om de samenwerking tussen gemeente en politie zichtbaar te maken.
- Breng de raadsleden voldoende in stelling om hun kaderstellende en controlerende rol te vervullen. Het is van belang dat zij weten welke mogelijkheden zij hebben, zodat zij dit toe kunnen passen. Er moet daarom aandacht besteed worden aan de kennis van de raad over de bevoegdheden op het gebied van veiligheid en de sturingsrelaties met de politie. De uiteenzetting in hoofdstuk 2 biedt hiervoor een basis.

8.5 Regierol van de gemeente

8.5.1 Conclusies

Regie is vooral zaken gedaan krijgen, zo staat in hoofdstuk 2. Ook somden wij de volgende randvoorwaarden voor regie op: bestuurlijk commitment, de gezamenlijke visie, goede informatiepositie, heldere afspraken, regelmatig overleg en toezicht op de uitvoering. De regievoering door de gemeente Roosendaal afgezet tegen deze kenmerken geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Er is veel bereikt in de gemeente Roosendaal. Vooral op het gebied van de bestrijding van drugsoverlast heeft de gemeente veel *zaken voor elkaar gekregen*. Een belangrijke factor was hierbij vooral dat er vanuit de burgemeester, het college en de gemeenteraad en – niet in de laatste plaats – de partners: politie, OM en anderen een *gezamenlijk gedragen visie* was op de specifieke problematiek en urgentie van de drugscriminaliteit en –overlast in Roosendaal. Deze gedeelde visie werd effectief vertaald naar een breed *bestuurlijk commitment*.

Dankzij de heldere visie op en het bestendige draagvlak van de aanpak van de drugsproblematiek, kon de gemeente *duidelijke afspraken* maken over de bijdrage van de verschillende partners, waardoor de verschillende bevoegdheden goed werden ingezet. Doordat binnen het Project Courage ook werd geïnvesteerd in het formuleren en verzamelen van informatie over de belangrijkste indicatoren, verwierf de gemeente een *goede informatiepositie*, waardoor ze *toezicht kon uitoefenen* op de gemaakte afspraken. De inzet van actoren werd ten slotte waar nodig bijgesteld door *regelmatig overleg*.

Deze succesvolle invulling van de regierol werd, zoals inmiddels herhaaldelijk opgemerkt, echter niet toegepast op het gehele domein van veiligheid. Onderwerpen die niet zoveel politieke en operationele aandacht kregen, kunnen waarschijnlijk krachtiger worden geregisseerd dan tot nu het geval is.

Regie op veiligheid door de gemeente is van groot belang. Nu en in de toekomst. Ook als het politiebestedel wordt gewijzigd (nationale politie bestaande uit 10 regio's) blijft de lokale verankering van de politie noodzakelijk. Ook een meer centraal gestuurde politie zal gebiedsgericht blijven opereren en samen met de andere partners uitvoering geven aan het integraal veiligheidsbeleid. In de plannen die op dit moment door het kabinet ontwikkeld worden, zal naar verluid, ook de positie van de raad verder worden versterkt.

8.5.2 Aanbevelingen

De regierol van de gemeente kan verder uitgebouwd worden door de volgende maatregelen.

- Een integraal veiligheidsbeleid moet kunnen rekenen op voldoende *commitment* van de deelnemende partijen en van de gemeenteraad om alle beleidsinstrumenten te kunnen inzetten. Dit vereist dat de burgemeester en het college met hen een *gezamenlijke visie* ontwikkelt op het gehele veiligheidsdomein. Benoem hierin duidelijk de maatschappelijke effecten die het beleid nastreeft.
- Verbeter de *informatiepositie* op zowel operationeel, tactisch als strategisch niveau. Dat laatste betekent in elk geval een versterking van de informatiepositie van de raad, door hen de data in meer gestructureerde vorm aan te bieden en het kennisniveau over het openbaar bestuur in veiligheid te vergroten.

9. Reactie College

Op 4 februari 2011 heeft de Rekenkamer het conceptrapport aangeboden voor bestuurlijk hoor en wederhoor. Het College heeft hierop gereageerd bij brief 1 maart 2011. De inhoud van deze brief is onderstaand integraal verwoord.

Geachte heer De Schipper,

Op 4 februari 2011 hebben wij in goede orde, in het kader van het bestuurlijk hoor en wederhoor, de conceptrapportage onderzoek "Lokaal Veiligheidsbeleid in relatie tot de Politie" ontvangen. Hierbij doen wij u onze reactie op die nota toekomen.

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van uw conceptrapportage onderzoek "Lokaal Veiligheidsbeleid in relatie tot Politie". Vanzelfsprekend wordt in het onderzoek veel aandacht besteed aan Courage, maar graag willen we benadrukken dat er ook andere beleidsterreinen inzake veiligheid zijn die in Roosendaal aandacht behoeven. Wij zijn van mening dat u op basis van gedegen onderzoek tot heldere en constructieve aanbevelingen bent gekomen. Het positief kritische commentaar ondersteunen wij. Desalniettemin hebben wij op een aantal issues een andere visie, waarop wij hierna nader zullen ingaan.

Lokaal veiligheidsbeleid

Inmiddels, eind 2010, hebben wij een start gemaakt met het opstellen van een Integraal Veiligheidsplan. Dienaangaande hebben wij op 6 januari 2011 de gemeenteraad geïnformeerd door middel van een raadsmededeling (die u ter informatie ingesloten aantreft). In samenwerking met alle betrokken partijen, zoals gemeenteraad, politie, brandweer, wijkplatforms en anderen wordt vorm en inhoud gegeven aan het Integraal Veiligheidsplan. Ons streven is om het brede lokale veiligheidsplan in het najaar 2011 aan de gemeenteraad voor te leggen.

Uw aanbeveling om de gemeentelijke beleidscyclus af te stemmen op de beleidscyclus van de politie onderschrijven wij gedeeltelijk. Uiteraard dienen de cycli qua inhoud op elkaar afgestemd te worden. Van het inbrengrecht van de gemeenteraad, in het kader van het regionaal beleidsplan, moet adequaat gebruik gemaakt kunnen worden om de lokale prioriteiten naar voren te brengen. De invloed op het regionaal beleidsplan moet echter wel genuanceerd worden, gelet op input van vele actoren op dat plan. De gemeente heeft de regie op haar eigen aandachtspunten en mag zich in de belevingsvorming echter niet uitsluitend laten leiden door (boven) regionale politie beleidsplannen. Enerzijds zijn wij van mening, dat het (gemeentelijke) meerjaren Integraal Veiligheidsplan onze input moet zijn van het vierjaarlijkse regionaal beleidsplan van de politie. Anderzijds moet het meerjaren Integraal Veiligheidsplan worden afgestemd met andere gemeentelijke beleidsvelden. Binnen het totale gemeentelijke beleid moet sprake zijn van samenhang. De gemeente heeft in de regel een beleidscyclus die samenloopt met de zittingsduur van de gemeenteraad, in casu 2010 – 2014. Daartegenover staat de beleidscyclus van de politie die loopt van 2012 – 2016. De insteek van het gemeentelijk Integraal Veiligheidsplan is om met vele partners duidelijke afspraken te maken. Het gaat er juist om, dat elke partner bij het maken van afspraken duidelijk aangeeft welke mogelijkheden er zijn en waar de grenzen van de inzet liggen. Het maken van duidelijke afspraken is mogelijk vanuit verschillende beleidscycli.

Inhoudelijk hebben wij nog een aanvulling op bladzijde 17 (naar aanleiding van de aldaar geplaatste tabel). Nuancering is hier op zijn plaats, omdat ook nog van belang is, dat van

de gemeente een steeds grotere inzet op toezicht en handhaving wordt gevraagd omdat de politie zich steeds meer terugtrekt op haar kerntaken.

Tekstueel hebben wij nog een correctie op bladzijde 14. In de laatste zin van de 2e alinea staat tweemaal "te pakken".

Courage

De door u geconstateerde doelmatigheid en effectiviteit van beleid binnen het project Courage wordt door ons volledig onderschreven. Deze aanpak willen wij voortzetten en verbreden naar andere thema's. Vooral de goede samenwerking met de diverse handhavingpartners zijn en/of worden doorgetrokken naar items zoals "het veiligheidshuis", "huisvesting arbeidsmigranten", "aanpak jeugdoverlast" en dergelijke.

Inhoudelijk hebben wij nog een opmerking over bladzijde 25 (vijfde bullit). Een nuance over hoe bestuurlijke handhaving plaatsvindt zou hierbij minimaal op zijn plaats zijn. Nu kan namelijk geconcludeerd worden dat er ten aanzien van 8 illegale verkooppunten geen actie is ondernomen, hetgeen niet het geval is. Ondernemers zijn bijvoorbeeld, op basis van vastgesteld beleid, formeel schriftelijk gewaarschuwd.

Tekstueel hebben wij nog een correctie op bladzijde 39. In de tweede alinea schrijft u over de samenwerking met de gemeente Roosendaal. Dit moet zijn de samenwerking met de gemeente Bergen op Zoom.

Sluiting coffeeshops

U schrijft over "de sluiting van de coffeeshops". Wij zijn van oordeel dat het correcter is om hier te schrijven over "het beëindigen van het gedoogbeleid".

Cameratoezicht

Ten aanzien van cameratoezicht zal eind 2011 een evaluatie plaatsvinden. Op basis van die evaluatie komen gegevens beschikbaar voor de effectmeting van het cameratoezicht. De evaluatie zal input zijn voor de eventuele herijking van het tot op heden gevoerde beleid, hetwelk een bevoegdheid van de burgemeester betreft.

Tekstueel hebben wij nog een aanvulling op bladzijde 30 (3^e alinea onder het kopje *Organisatie*). De operationeel beheerder is de coördinator van het Courage politieteam.

Bestuurlijke strafbeschikking

In de raadsmededeling die daarover aan de gemeenteraad is gezonden (28 juli 2010) is duidelijk uiteengezet waarom de gemeente kiest voor invoering van de bestuurlijke strafbeschikking en niet voor invoering van bijvoorbeeld de bestuurlijke boete. Daarnaast zijn twee belangrijke aspecten, die verbonden zijn de bestuurlijke strafbeschikking, in uw rapport niet genoemd.

Enerzijds is dat het gegeven dat het openbaar ministerie geen beleidsmatige septs zal toepassen op zaken waarin door de gemeente is gekozen voor de bestuurlijke strafbeschikking. In zoverre heeft de gemeente daarmee meer invloed gekregen op het (landelijke) sanctiebeleid. Een tweede belangrijk aspect is dat het proces van strafvervolgning is gewijzigd waarbij een grotere verantwoordelijkheid bij de gemeente wordt gelegd. In de praktijk betekent dit dat de gemeente al start met de strafvervolgning op het moment dat een strafbeschikking wordt uitgeschreven. Daardoor worden hogere kwalitatieve eisen gesteld aan de beschikking. Het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) start direct daarop aansluitend met de inning van de verschuldigde boetes. Het behalen van efficiencyvoordeel is slechts een bijkomend effect.

De stelling dat de invoering van de bestuurlijke strafbeschikking aanleiding had kunnen zijn om de naleving door burgers te vergroten herkennen wij niet. De overlastfeiten uit de Algemene plaatselijke verordening zijn namelijk niet gewijzigd. Het instrument is gewijzigd, waarvoor nu een bestuurlijke strafbeschikking wordt uitgevaardigd werd voordien met een 'proces verbaal' gesanctioneerd.

Conclusies en aanbevelingen

U concludeert dat de doelstellingen van het (gefragmenteerde) veiligheidsbeleid onvoldoende worden vertaald naar het beoogde maatschappelijk effect. Wij delen uw conclusie in die zin dat door het samenhangend en consequent beschrijven van de beoogde uitkomsten van het beleid het vervolgens eenvoudiger is om de voortgang te meten en het resultaat te wegen. Echter, deze conclusie wordt niet gestaafd door een heldere analyse in de conceptrapportage. Wij zouden hiervan graag een nadere onderbouwing willen zien. Overigens worden in de programmabegroting jaarlijks meetbare beoogde maatschappelijke effecten benoemd die met het te voeren beleid gerealiseerd zouden moeten worden.

De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende rol. De invloed op de politie, die immers regionaal en in de toekomst zelfs landelijk wordt aangestuurd, moet echter genuanceerd worden, met andere woorden de rol van de gemeenteraad is beperkt. De genoemde middelen:

- Vaststellen van (flankerend) beleid;
- Invoeren van specifieke verordeningen;
- Beschikbaar stellen van financiële middelen;
- Leveren van input op het regionaal beleidsplan,

zijn instrumenten die maar in beperkte mate van invloed zijn. Die getraptheid van de beïnvloeding wordt naar ons oordeel perfect geschetst in figuur 2, op bladzijde 12 van de conceptrapportage.

Dit neemt niet weg, dat alle mogelijke vormen van invloed moeten en zullen worden aangewend.

Wij zijn van mening dat op basis van een gedegen lokaal Integraal Veiligheidsplan, waarin alle veiligheidsissues zijn benoemd en beschreven, het relatief eenvoudig moet zijn om de gemeenteraad periodiek te informeren over de voortgang van de diverse veiligheidsonderwerpen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uit naar het definitieve rapport.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De secretaris, De burgemeester,

Ir. J.P. Kruf

Mr. J.M.L. Niederer

10. Nawoord

De Rekenkamer heeft kennis genomen van de reactie van het College van de gemeente Roosendaal. Uit de reactie blijkt dat het College de aanbevelingen als helder en constructief beoordeelt en inmiddels een aantal aanbevelingen ter harte heeft genomen. Op enkele punten geeft de reactie van het College aanleiding tot een inhoudelijke reactie.

Tekstsuggesties

In zijn reactie doet het College op een beperkt aantal plaatsen een suggesties voor aanscherping van de tekst. Omdat het feitelijke aanpassingen betreft, heeft de Rekenkamer deze suggesties verwerkt in de voorliggende versie van het eindrapport.

Lokaal Veiligheidsbeleid

Eind 2010 is de gemeente Roosendaal gestart met het opstellen van een Integraal Veiligheidsplan. De raad is hierover begin 2011 geïnformeerd middels een raadsmededeling. De Rekenkamer is verheugd te zien dat de scope van het nieuwe Integraal Veiligheidsplan in lijn ligt met de conclusies en aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport.

Het College plaatst de kanttekening dat de invloed van de gemeente op het regionaal beleidsplan van de politie genuanceerd dient te worden. Dit omdat de beleidscycli van politie en gemeenten niet parallel lopen. De Rekenkamer realiseert zich dit en heeft ook geen één-op-één koppeling voor ogen. De stelling van de Rekenkamer is dat de gemeente alert dient te zijn op het beleidsvormingsproces van de politie en weet wanneer zij hierop maximaal invloed kan uitoefenen.

Bestuurlijke strafbeschikking

Het College schrijft zich niet te herkennen in de stelling van de Rekenkamer dat de invoering van de bestuurlijke strafbeschikking aanleiding had kunnen zijn om de naleving door burgers te vergroten. Dit omdat de bestuurlijke strafbeschikking het 'proces verbaal' vervangt.

De Rekenkamer onderkent dat beide instrumenten een grote gelijkenis vertonen. De inzet van de bestuurlijke strafbeschikking als zodanig zal dan ook niet direct doorwerken in het nalevingsgedrag. Wel had de implementatie van de strafbeschikking aanleiding kunnen zijn voor een breder communicatietraject waarin de speerpunten van het handhavingsbeleid (inclusief de nieuwe vorm van sanctioneren) gericht onder de aandacht van het publiek gebracht hadden kunnen worden.

Conclusies en aanbevelingen

Het College ziet graag een nadere onderbouwing van de conclusie dat de doelstellingen van het (gefragmenteerde) veiligheidsbeleid onvoldoende worden vertaald naar het beoogde maatschappelijke effect. De Rekenkamer is van mening dat een onderbouwing van deze conclusie wordt gegeven in de paragrafen 3.2.2, 4.2.1 en 4.3.1.

Tot slot

Het verheugt de Rekenkamer dat het College voldoende aanknopingspunten voor de toekomst ziet om de raad in de toekomst goed te kunnen informeren en het Veiligheidsbeleid vorm te geven, getuige de opstelling van het Integraal Veiligheidsplan. De Rekenkamer hoopt dat voorliggend rapport de Raad voldoende aanknopingspunten biedt om zijn kaderstellende en controlerende rol op veiligheidsgebied adequaat in te vullen en ziet uit naar het debat.

Bijlage 1

Analysekader Lokaal Veiligheidsbeleid in relatie tot politie

Analysekader Lokaal veiligheidsbeleid in relatie tot politie

In het onderzoek 'lokaal veiligheidsbeleid in relatie tot politie', dat Berenschot uitvoert in opdracht van de Rekenkamer West-Brabant, wordt gewerkt met een analysekader. Het analysekader wordt in dit document toegelicht en bestaat uit drie thema's:

I. Lokaal veiligheidsbeleid

Dit blok gaat in op de inhoudelijke context: het veiligheidsbeleid. Is het wettelijk kader bekend en wordt het volledig benut? Wordt de regierol door de gemeente opgepakt en adequaat ingevuld? Worden flankerende instrumenten ingezet? Welke rol speelt de politieregio in het veiligheidsbeleid? Worden de resultaten van het beleid gemonitord? Wordt het beleid periodiek op doelmatigheid en doeltreffendheid beoordeeld?

II. Doelmatigheid en effectiviteit

Dit blok omvat het zwaartepunt van het onderzoek: welke doelen heeft de gemeente zich gesteld? Welke beleidsinstrumenten worden daartoe – in samenwerking met de politie – ingezet? Heeft de gemeente zicht op de behaalde resultaten? Aan de orde zijn de bekende drie w-vragen: *Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? En Wat mag het kosten?* Deze vragen worden beantwoord ten aanzien van het lokaal veiligheidsbeleid in algemene zin en ten aanzien van de specifieke casestudies die door de gemeenten worden aangedragen.

III. Eisen aan de informatievoorziening

De informatie aan de raad moet van dien aard zijn dat de raad in staat wordt gesteld kaders te stellen, te controleren en deze zo nodig bij te stellen. Het gaat dan niet alleen om de volledigheid van de informatie, maar ook om de begrijpelijkheid (zowel inhoudelijk als procesmatig), de frequentie, de tijdigheid, de transparantie. Het is van belang dat duidelijk is welk doel de informatie dient. Dient het ter vaststelling van beleid (kaders) of ter controle van het beleid? Wordt voldoende rekening gehouden met de afzonderlijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden? De informatie moet voor een raadslid bovendien 'behapbaar' zijn. Zowel de informatievoorziening van het algemeen lokaal veiligheidsbeleid als van de aangedragen casestudies zal worden beoordeeld.

De beantwoording van de w-vragen en de beoordeling van de beschikbare informatie geeft inzicht in manier waarop de raad invulling geeft, respectievelijk kan geven aan de kaderstellende en de controlerende rol. De Rekenkamer verwacht van het onderzoek dat het tot aanbeveling kan leiden om deze rol te optimaliseren.

Thema	Vragen	Terug te vinden in rapport
-------	--------	----------------------------

I. Lokaal Veiligheidsbeleid

• Is er sprake van een integraal veiligheidsbeleid?	§3.1
• Is het wettelijk kader bekend (voor zowel de aansturing van de politie als voor de verschillende onderdelen van het veiligheidsbeleid, zoals: cameratoezicht,, Courage, etc.)?	§3.3.2 (o); §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.2.2 (o); §7.1; §7.3.1
- Is bekend welke wettelijke ruimte de gemeente heeft om het lokale veiligheidsbeleid vast te stellen?	H2; §3.2.2 (o); §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.2.2 (o); §7.1; §7.3.1
- Is bekend welke bevoegdheden de burgemeester op dit terrein heeft?	H2; §3.2.2 (o); §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.2.2 (o); §7.1; §7.3.1
- Weet de raad hoe de politie wordt aangestuurd?	§3.2.2 (o); §4.2.2 (o); §5.2.2; §6.2.2 (o); §7.3.1
• Wordt het wettelijk kader voldoende benut?	H8
• Vervult de gemeente bij de uitvoering van het lokaal veiligheidsbeleid de regierol?	§3.2.1; §3.2.2 (o); §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.2.2 (o); §7.2.1; §7.2.2
• Pakt de gemeente die regierol ook op naar aanleiding van actuele/nieuwe ontwikkelingen?	§3.2.2 (o); §4.2; §4.3.1; §5.1; §5.3.2; §6.2.2 (m); §6.3.2; §7.2.2
• Zet de gemeente andere beleidsinstrumenten in om de veiligheid te bevorderen (zoals onderwijs, groenbeheer, e.d.)?	§3.2.2 (m); §4.2.2 (m); §5.2.2 (m); §6.1; §7.2.2

II. Doelmatigheid en effectiviteit

Wat willen we bereiken?

• Heeft de gemeenteraad de kaders van het integraal lokaal veiligheidsbeleid vastgesteld?	§3.2.1; §4.2.1; §4.3.1; §5.1; §5.2.1; §6.2.1; §7.2.1
• Zijn de onderwerpen uit het lokaal veiligheidsbeleid gekoppeld aan doelen en maatschappelijke effecten?	§3.2.1; §4.2.1; §5.2.1; §6.2.1; §7.2.1

Thema	Vragen	Terug te vinden in rapport
	<ul style="list-style-type: none"> • Zijn er indicatoren op basis waarvan evaluatie kan plaatsvinden? • Op het moment dat de behaalde resultaten niet binnen de gestelde kaders passen, stelt de raad het beleid bij? 	§3.2.2 (m); §4.2.1; §5.2.1; §6.2.1; §7.2.1 §3.2.1; §3.3.2; §4.3.1; §5.3.2; §6.2.2(m); §6.3.2; §7.2.1
	<i>Wat gaan we daarvoor doen?</i> <ul style="list-style-type: none"> • Is duidelijk welke uitvoeringmaatregelen worden getroffen om het gestelde doel te halen (in een jaarplan, specifiek plan of anderszins)? • Is duidelijk aangegeven wie verantwoordelijk is voor de uitvoering van de maatregel (gemeente, politie, OM of andere partner)? • Is duidelijk welk resultaat per maatregel wordt verwacht? • Is duidelijk welke inspanning per maatregel wordt verwacht en hoe zij hier op aangesproken kunnen worden? 	§3.2.2 (m); §4.2.2 (o,m); §5.2.2 (o); §6.2.2 (m); §7.2.2 §3.2.2 (o); §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.2.2 (o); §7.2.2 (o) §3.2.2 (m); §4.2.2 (o); §5.2.1; §6.2.2 (m); §7.2.2 (m) §3.2.2 (m); §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.2.2(o); §7.2.2 (o)
	<i>Wat mag het kosten?</i> <ul style="list-style-type: none"> • Steekt de raad (additionele) financiële middelen in beleidsmaatregelen? • Is hieraan een maximum gesteld? • Is duidelijk wat de kosten van de maatregelen zijn en voor wiens rekening die komen? • Worden naar uw mening de middelen zo efficiënt mogelijk ingezet om het beleid te verwezenlijken? 	§3.2.3; §4.2.3; §5.2.3; §6.2.3; §7.2.3 §3.2.3; §4.2.3; §5.2.3; §6.2.3; §7.2.3 §3.2.3; §4.2.3; §5.2.3; §6.2.3; §7.2.3 H8
	IV. Informatievoorziening <ul style="list-style-type: none"> • Bestaan vaste momenten waarop het integraal veiligheidsbeleid en/of het politiejaarplan door de raad wordt besproken en vastgesteld? Geldt dit ook voor de verslagen? 	§3.3.1; §4.3.1; §5.1; §5.3.1; §6.3.1; §7.3.1

Thema	Vragen	Terug te vinden in rapport
	<ul style="list-style-type: none"> • Sluit de gemeentelijke cyclus aan op de beleidscyclus van de politie? • Zijn er naast jaarlijkse ook nog tussentijdse rapportages? Zo ja, gebeurt dit met vaste regelmaat? • Ontvangt de raad deze informatie tijdig (d.w.z. op een moment dat daadwerkelijk invloed kan worden uitgeoefend op de besluitvorming in de regio)? • Zijn de rapportages over de resultaten en effecten van het beleid integraal of per beleidsveld/project? • Zijn de resultaten van de politie (en andere actoren) verwerkt in een gemeenschappelijke rapportage of ontvangt de raad hierover aparte rapportages? • Is de informatie toegankelijk en begrijpelijk? • Is duidelijk met welk doel de informatie wordt verschaft (kaderstellend, controlerend, kennisname)? • Onderneemt de raad actie n.a.v. deze informatie (moties, initiatieven)? 	<p>§3.3.1; §4.3.1; §5.1; §6.1; §7.2.2 (o)</p> <p>§3.3.1; §4.3.1; §5.3.1; §6.3.1; §7.3.1</p> <p>§3.3.1; §4.3.1; §5.3.1; §6.3.1; §7.3.1</p> <p>§3.3.1; §4.3.1; §5.3.1; §6.2.2 (e); §6.3.1; §7.3.1</p> <p>§3.3.1; §4.3.1; §5.3.1; §6.3.1; §7.3.1</p> <p>§3.3.1; §3.3.2; §4.3.1; §5.3.1; §7.3.2</p> <p>§3.3.1; §4.3.1; §5.3.1; §6.3.2; §7.3.1</p> <p>§3.3.2; §4.3.2; §5.3.2; §6.3.2; §7.3.2</p>

Bijlage 2

Begrotingscijfers

Product	2006		2007		2008		2009		2010	
PROG11 OPENBARE ORDE & VEILIGHEID										
B1101 OPENBARE ORDE & VEILIGHEID	Begr	Rek	Begr	Rek	Begr	Rek	Begr	Rek	Begr	Rek *
BB1101 BELEID OPENBARE ORDE & INTEGRALE VEILIGH					51.100	23.669	109.418	100.687	100.178	75.102
E12001 RAMPENBESTRIJDING	165.073	41.205	123.001	107.994	126.640	122.797	42.607	231.272	39.453	98.748
E14000 BESCHERMENDE MAATREGELEN	24.636	31.559	24.767	33.667	24.643	20.770	26.172	44.550	25.993	30.371
E14010 INTEGRALE VEILIGHEID	520.171	448.722	706.341	681.818	924.915	662.382	538.726	716.824	688.617	354.573
E14011 HALT BUREAU	24.446	23.411	23.441	23.314	23.744	23.238	23.389	23.960	23.536	23.713
E14012 ALGEMEEN TOEZICHTHOUDERS	272.159	265.024						5.373		278
E14013 STADSWACHTEN	88.173	93.745	85.652	78.627	83.691	39.494				
E14014 TOEZICHT & HANDHAVING			1.858.127	1.126.185	1.947.908	2.162.618	2.269.658	2.106.244	2.449.248	1.795.931
Totaal B1101 OPENBARE ORDE & VEILIGHEID	1.094.658	903.666	2.821.329	2.051.605	3.182.641	3.054.968	3.009.970	3.228.910	3.327.025	2.378.716
B1102 BRANDWEER										
E12000 BRANDWEER	4.607.245	4.378.089	5.235.705	5.523.543	5.865.135	5.754.330	6.187.654	6.086.864	6.444.016	6.011.784
Totaal B1102 BRANDWEER	4.607.245	4.378.089	5.235.705	5.523.543	5.865.135	5.754.330	6.187.654	6.086.864	6.444.016	6.011.784
B1103 VERGUNNINGVERLENING										
E00403 LEGES OPENBARE ORDE EN VEILIGH OPENB INRICHT								518		
E14002 ORDE EN VEILIGHEID OP DE WEG	195.683	183.036	161.518	142.334	194.969	198.965	239.673	224.190	239.872	104.293
E14003 EVENEMENTEN	116.404	165.974	169.765	170.438	220.209	185.347	222.212	196.732	222.474	231.472
E14004 OPENBARE INRICHTING	217.678	282.952	176.569	160.051	203.282	126.164	228.306	156.050	228.311	113.562
E14005 KAPPEN VAN BOMEN	68.755	71.456	53.452	42.315	54.412	76.967	57.201	59.787	57.219	12.288
E14006 RECLAME	85.237	66.221	52.222	32.194	53.403	18.579	46.691	16.489	46.862	6.748
E14007 HANDEL	97.425	47.882	79.701	39.948	89.815	51.863	74.868	48.801	75.033	32.733
E14008 KANSSPELEN	48.840	28.060	25.421	16.393	28.465	13.786	21.063	16.032	21.150	8.379
E14009 VEREENVOUDIGING REGELGEVING		771	121.147	122.662	115.189	154.584	91.845	315.405	143.869	430.642
Totaal B1103 VERGUNNINGVERLENING	830.022	846.352	839.795	726.335	959.744	826.255	981.859	1.034.004	1.034.790	940.117
Totaal PROG11 OPENBARE ORDE & VEILIGHEID	6.531.925	6.128.107	8.896.829	8.301.483	10.007.520	9.635.553	10.179.483	10.349.778	10.805.831	9.330.617

* = Geboekt t/m 26-11-2010

Bijlage 3
Documentenlijst

Documentenlijst

Gemeente Bergen op Zoom en gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2007, 2008.
Gemeente Bergen op Zoom en gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2008, 2009.
Gemeente Roosendaal, 24-uurs deelname groep Leers, 13 mei 2008.
Gemeente Roosendaal, 24-uurs vragen Courage, 25 februari 2008.
Gemeente Roosendaal, Aanbrengen kabeloverspanning, 9 november 2006.
Gemeente Roosendaal, Aanpassen verlichting Courage/Credogebied, tbc.
Gemeente Roosendaal, Aanpassing openbare verlichting, 21 juni 2005.
Gemeente Roosendaal, Aanpassing verlichting en uitbreiding cameratoezicht binnenstad, 3 juli 2008.
Gemeente Roosendaal, Aanwijzingsbesluit cameratoezicht binnenstad Roosendaal, 17 oktober 2008.
Gemeente Roosendaal, Aanwijzingsbesluit verscherping, 24 april 2009.
Gemeente Roosendaal, Beantwoording raadsvragen bestuurlijke strafbeschikking, 16 december 2009.
Gemeente Roosendaal, Besluitenlijst 15 juni 2010, 15 juni 2010.
Gemeente Roosendaal, Burgerjaarverslag 2008, 2009.
Gemeente Roosendaal, Cameratoezicht en Courage, 16 december 2004.
Gemeente Roosendaal, Cannabisbeleid 2007, 26 maart 2007.
Gemeente Roosendaal, Coalitieakkoord 2010-2014, 17 april 2010.
Gemeente Roosendaal, Collegeprogramma 2010-2014, september 2010.
Gemeente Roosendaal, Courage zet door!, mei 2006.
Gemeente Roosendaal, Drugsscan Bergen op Zoom en Roosendaal, 16 april 2010.
Gemeente Roosendaal, Evaluatie project Courage, 25 augustus 2008.
Gemeente Roosendaal, Gezamenlijk uitvoeringsprogramma handhaving - jaarverslag, 2008
Gemeente Roosendaal, Gezamenlijk uitvoeringsprogramma handhaving, 2008
Gemeente Roosendaal, Gezamenlijk uitvoeringsprogramma handhaving, 2009
Gemeente Roosendaal, Gezamenlijk uitvoeringsprogramma handhaving, 2010
Gemeente Roosendaal, Halfjaaroverzicht 2007, 9 mei 2007.
Gemeente Roosendaal, Het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch acht het cannabisbeleid rechtmatig, 29 juli 2010.
Gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2004, 4 mei 2005.
Gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2005, 21 februari 2006.
Gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2006, 26 februari 2007.
Gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2007, 27 februari 2008.
Gemeente Roosendaal, Jaaroverzicht Courage 2009, 30 maart 2010.
Gemeente Roosendaal, Jaarverslag 2006 Courage, 2007.
Gemeente Roosendaal, Jaarverslag 2009, 2010.
Gemeente Roosendaal, Kadernota 2008, mei 2007.
Gemeente Roosendaal, Kadernota 2010, april 2009.
Gemeente Roosendaal, Nieuwe speerpunten Courage, 6 april 2010.
Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2007, 6 februari 2007.
Gemeente Roosendaal, Nota Cannabisbeleid 2009, 3 maart 2009.
Gemeente Roosendaal, Nota integrale veiligheid 1999-2002, maart 1999.
Gemeente Roosendaal, Opdracht tot bestekvoorbereiding OV-verlichting, 19 september 2005.
Gemeente Roosendaal, Opdrachtverstrekking Molenstraat, 15 augustus 2005.
Gemeente Roosendaal, Plan van aanpak cameratoezicht, 30 september 2005.
Gemeente Roosendaal, Plan van aanpak Courage zet door!, 8 juni 2006.
Gemeente Roosendaal, Programmabegroting 2010, 2009.
Gemeente Roosendaal, Programmabegroting 2011, 2010.
Gemeente Roosendaal, Raadsmededeling bestuurlijke strafbeschikking, 28 juli 2010.

Gemeente Roosendaal, Raadsmededeling plan van aanpak cameratoezicht, 30 september 2005.

Gemeente Roosendaal, Reactie politie cameratoezicht, 22 december 2004.

Gemeente Roosendaal, Spreidingsonderzoek coffeeshops, 19 september 2009.

Gemeente Roosendaal, Verzoek besloten commissievergadering, 17 juni 2008.

Politie Midden-West Brabant, Korpsnavigator, *Midden en West Brabant 2008-2011*, 31 maart 2008

Bijlage 4

Literatuuroverzicht

Literatuuroverzicht

Veiligheidsbeleid

- <http://www.veiligheidbegintbijvoorkomen.nl/>
- <http://www.hetccv.nl/home>
- Ministerie van BZK en VNG, Veiligheid in ontwikkeling, een hernieuwd overzicht voor gemeenten en hun veiligheidspartners van (nieuw en lopend) veiligheidsbeleid, instrumenten en wettelijke bevoegdheden op het gebied van veiligheid, 2007.
- Rekenkamer gemeente Den Haag, Veiligheid in de woonomgeving, 2010
- SGB0, Kernbeleid Veiligheid, handreiking voor gemeenten, 2006, http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/dossiers/gemeentelijk-veiligheidsbeleid/Vormgeven_veiligheidsbeleid/kernbeleidveiligheid_herziene_versie.pdf
- SMVP, Veiligheid als bestuurlijk opdracht, 2006

Regie

- AEF, Knelpunten horizontale sturingsrelaties gemeenten met betrekking tot overlast, 2006 http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/dossiers/gemeentelijk-veiligheidsbeleid/Regierol+gemeenten/Regie_in_uitvoering.pdf
- Berenschot, Gemeentelijke regie in de jeugdketen, 2006
- CCV, Wetsvoorstel Wijziging van de gemeentewet in verband met de versteviging van de regierol van de gemeente ten aanzien van lokaal veiligheidsbeleid, 2010 <http://www.hetccv.nl/nieuws/2010/08/wetsvoorstel-voor-stevige-regierol-gemeenten-bij-lokaal-veiligheidsbeleid.html>
- CCV, Handleiding lokale veiligheidsplanner, www.veiligheidsplanner.nl
- Ministerie van BZK, Notitie burgemeester en veiligheid, , 2009, kamerstuk 28684, nr. 212 http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/dossiers/gemeentelijk-veiligheidsbeleid/Regierol+gemeenten/Burgemeester_en_Veiligheid.pdf
- Ministerie van BZK, Gemeente als regisseur: lokale daadkracht mobiliseren , 2006 http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/dossiers/gemeentelijk-veiligheidsbeleid/gemeente_als_regisseur.pdf
- SMVP, Integratie van Nederlandse politie in wijken, netwerken en lokaal bestuur, 2009
- SMPV, Integraal veiligheidsbeleid regionaliseert 2009
- SMPV, Sociale veiligheid en gemeentelijke regie 2007
- SMPV, Relatie burgemeester en politiechef, 2006
- Tops, P., e.a.s Sleuren of sturen, gemeenten en de sturing van veiligheid en politie, 2010 http://www.vng.nl/Documenten/Extranet/Veiligheid/20100730%20VNG_Sleuren-sturen%20v6.pdf
- VNG, Regie werkt!, 2009, http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/dossiers/gemeentelijk-veiligheidsbeleid/Regierol+gemeenten/Regie_werkt.pdf

Politiebestel

- Fijnaut, Muller en Rosenthal, Samsom, Politie, studies over haar werking en organisatie, Alphen aan den Rijn, 1999
- Commissie Leemhuis, Evaluatie Politie: Lokaal verankerd, nationaal versterkt, <http://www.politiebestel.nl/>
- Politie in balans, http://www.cao-politie.nl/downloads/overig/bestel_in_balans_7-99.pdf
- De politie in ontwikkeling, http://www.politie.nl/Overdepolitie/Politie_in_ontwikkeling/Visie/default.asp

Bijlage 5

Gesprekspartners

Gesprekspartners

Gemeente

dhr. A. Arnold
dhr. G. Boons
dhr. C. de Boeije
dhr. H. Huijbregts
dhr. P. den Hartog
dhr. B. van der Hoeven
dhr. R. Niehot
dhr. M. van Osch
dhr. T. Schijvenaars
dhr. C. Vermeeren
mw. B. Zijp

Senior juridisch beleidsmedewerker
Fractievoorzitter VVD
Raadslid CDA
Waarnemend burgemeester
Fractievoorzitter SP
Projectleider drugsproject Courage
Fractievoorzitter Roosendaalse Lijst
Fractievoorzitter GroenLinks
Fractievoorzitter Nieuwe Democraten
Handhavingregisseur
Fractievoorzitter PvdA

Politie

dhr. R. van de Oever

Teamchef Roosendaal

Openbaar Ministerie

dhr. M. van Leeuwen

Gebiedsofficier arrondissement Breda

Bijlage 6

Relevante wetsartikelen

Relevante wetsartikelen

Gemeentewet over de gemeenteraad

Artikel 149

De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.

Artikel 151a

1. De raad kan een verordening vaststellen waarin voorschriften worden gesteld met betrekking tot het bedrijfsmatig geven van gelegenheid tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling.

2. Bij de uitoefening van het toezicht op de naleving van de in het eerste lid bedoelde voorschriften geldt de in artikel 2 van de Wet op de identificatieplicht bedoelde verplichting ook voor een persoon die de leeftijd van veertien jaar nog niet heeft bereikt. Deze toonplicht betreft een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1, onderdelen 1° tot en met 3°, van die wet.

3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op de uitoefening van het toezicht op de naleving van gemeentelijke voorschriften met betrekking tot het, door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot prostitutie bewegen, uitnodigen dan wel aanlokken.

Artikel 151b

1. De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. In een veiligheidsrisicogebied kan de officier van justitie de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie toepassen.

2. De burgemeester gaat niet over tot aanwijzing als veiligheidsrisicogebied dan na overleg met de officier van justitie in het overleg, bedoeld in artikel 14 van de Politiewet 1993.

3. De aanwijzing als veiligheidsrisicogebied wordt gegeven voor een bepaalde duur die niet langer is en voor een gebied dat niet groter is dan strikt noodzakelijk voor de handhaving van de openbare orde.

4. De beslissing tot gebiedsaanwijzing wordt op schrift gesteld en bevat een omschrijving van het gebied waarop deze van toepassing is alsmede de geldigheidsduur. Indien de situatie dermate spoedeisend is dat de burgemeester de beslissing tot gebiedsaanwijzing niet tevoren op schrift kan stellen, zorgt hij alsnog zo spoedig mogelijk voor de opschriftstelling en voor de bekendmaking daarvan.

5. De burgemeester brengt de gebiedsaanwijzing zo spoedig mogelijk ter kennis van de raad en van de officier van justitie, bedoeld in het tweede lid.

6. Zodra de verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel de ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, bedoeld in het eerste lid, is geweken, trekt de burgemeester de gebiedsaanwijzing in. Het vijfde lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 151c

1. De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om, indien dat in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is, te besluiten tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op

een openbare plaats als bedoeld in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties en andere bij verordening aan te wijzen plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn. De burgemeester bepaalt de duur van de plaatsing en wijst de openbare plaats of plaatsen aan, met inachtneming van hetgeen daaromtrent in de verordening is bepaald.

2. De burgemeester stelt, na overleg met de officier van justitie in het overleg, bedoeld in artikel 14 van de Politiewet 1993, de periode vast waarin in het belang van de handhaving van de openbare orde daadwerkelijk gebruik van de camera's plaatsvindt en de met de camera's gemaakte beelden in elk geval rechtstreeks worden bekeken.

3. De burgemeester bedient zich bij de uitvoering van het in het eerste lid bedoelde besluit van de onder zijn gezag staande politie.

4. De aanwezigheid van camera's als bedoeld in het eerste lid is op duidelijke wijze kenbaar voor een ieder die de desbetreffende openbare plaats betreedt.

5. Met de camera's worden uitsluitend beelden gemaakt van een openbare plaats als bedoeld in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties en andere bij verordening aan te wijzen plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn.

6. De met de camera's gemaakte beelden mogen in het belang van de handhaving van de openbare orde worden vastgelegd.

7. De verwerking van de gegevens, bedoeld in het zesde lid, is een verwerking als bedoeld in de Wet politiegegevens, met dien verstande dat, in afwijking van het bepaalde in artikel 8 van die wet, de vastgelegde beelden na ten hoogste vier weken worden vernietigd en de gegevens, bedoeld in het zesde lid, indien er concrete aanleiding bestaat te vermoeden dat die gegevens noodzakelijk zijn voor de opsporing van een strafbaar feit, ten behoeve van de opsporing van dat strafbare feit kunnen worden verwerkt.

8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden met het oog op de goede uitvoering van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, regels gesteld omtrent:

- a. de vaste camera's en andere technische hulpmiddelen benodigd voor het toezicht, bedoeld in het eerste lid, en de wijze waarop deze hulpmiddelen worden aangebracht;
- b. de personen belast met of anderszins direct betrokken bij de uitvoering van het toezicht; en
- c. de ruimten waarin de waarneming of verwerking van door het toezicht vastgelegde beelden plaatsvindt

Artikel 154a

1. De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om door de burgemeester aangewezen groepen van personen, op een door de burgemeester aangegeven plaats tijdelijk te doen ophouden. De ophouding kan mede omvatten, indien nodig, het overbrengen naar die plaats.

2. De burgemeester oefent de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, slechts uit:

- a. jegens personen die een door de raad bij verordening vastgesteld en daartoe aangewezen specifiek voorschrift dat strekt tot handhaving van de openbare orde of beperking van gevaar in omstandigheden als bedoeld in artikel 175, groepsgewijs niet naleven, en
- b. indien het ophouden noodzakelijk is ter voorkoming van voortzetting of herhaling van de niet-naleving en de naleving redelijkerwijs niet op andere geschikte wijze kan worden verzekerd.

3. De beslissing tot ophouding wordt op schrift gesteld. De schriftelijke beslissing is een beschikking. Indien de situatie dermate spoedeisend is dat de burgemeester de beslissing tot ophouding niet tevoren op schrift kan stellen, zorgt hij alsnog zo spoedig mogelijk voor de opschriftstelling en voor de bekendmaking.

4. De beschikking vermeldt welk voorschrift niet wordt nageleefd.

5. De burgemeester laat tot ophouding als bedoeld in het eerste lid niet overgaan dan nadat de personen uit de in het eerste lid bedoelde groep in de gelegenheid zijn gesteld de tenuitvoerlegging van de beschikking tot ophouding te voorkomen, door alsnog het voorschrift, bedoeld in het vierde lid, na te leven.

6. De burgemeester draagt er zorg voor dat zo spoedig mogelijk een verslag van de bevindingen inzake de tenuitvoerlegging van de ophouding wordt opgesteld.

7. De ophouding mag niet langer duren dan de tijd die nodig is ter voorkoming van voortzetting of herhaling van de niet-naleving, met een maximum van twaalf uren.

8. De plaats van ophouding dient geschikt te zijn voor de opvang van de op te houden personen. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels hieromtrent worden gesteld.

9. De burgemeester draagt er voor zover mogelijk zorg voor dat de opgehouden personen in de gelegenheid worden gesteld door een daartoe door hem aangewezen ambtenaar hun gegevens te laten vastleggen ten bewijze dat zij zijn opgehouden.

10. Artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing op de beschikking tot ophouding.

11. Indien tegen de beschikking tot ophouding een verzoek om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht wordt gedaan:

a. wordt, in afwijking van artikel 8:83, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de verzoeker die is opgehouden zo mogelijk nog tijdens zijn ophouding door de voorzieningenrechter gehoord;

b. doet de voorzieningenrechter in afwijking van artikel 8:84, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht onmiddellijk na het horen van partijen uitspraak, en

c. wordt, in afwijking van artikel 8:82, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, geen griffierecht geheven.

12. Bij de beoordeling van het verzoek betreft de voorzieningenrechter tevens de rechtmatigheid van de tenuitvoerlegging van de beschikking tot ophouding jegens verzoeker.

13. Indien de voorzieningenrechter een of meer verzoeken toewijst op de grond dat de beschikking tot ophouding naar zijn voorlopig oordeel onrechtmatig is, kan hij bepalen dat alle personen die op basis van de betrokken beschikking zijn opgehouden, onverwijld in vrijheid worden gesteld.

14. Het twaalfde lid is van overeenkomstige toepassing op de beoordeling van een beroep tegen de beschikking tot ophouding als bedoeld in artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Gemeentewet over de burgemeester

Artikel 172

1. De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde.

2. De burgemeester is bevoegd overtredingen van wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de openbare orde, te beletten of te beëindigen. Hij bedient zich daarbij van de onder zijn gezag staande politie.

3. De burgemeester is bevoegd bij verstoring van de openbare orde of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de bevelen te geven die noodzakelijk te achten zijn voor de handhaving van de openbare orde.

Artikel 174

1. De burgemeester is belast met het toezicht op de openbare samenkomsten en vermakelijkheden alsmede op de voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven.

2. De burgemeester is bevoegd bij de uitoefening van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, de bevelen te geven die met het oog op de bescherming van veiligheid en gezondheid nodig zijn.

3. De burgemeester is belast met de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het in het eerste lid bedoelde toezicht.

Artikel 174a

1. De burgemeester kan besluiten een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te sluiten, indien door gedragingen in de woning of het lokaal of op het erf de openbare orde rond de woning, het lokaal of het erf wordt verstoord.
2. De in het eerste lid genoemde bevoegdheid komt de burgemeester eveneens toe in geval van ernstige vrees voor verstoring van de openbare orde op de grond dat de rechthebbende op de woning, het lokaal of het erf eerder een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf op een zodanige wijze heeft gebruikt of doen gebruiken dat die woning, dat lokaal of dat erf op grond van het eerste lid is gesloten, en er aanwijzingen zijn dat betrokkene de woning, het lokaal of het erf ten aanzien waarvan hij rechthebbende is eveneens op een zodanige wijze zal gebruiken of doen gebruiken.
3. De burgemeester bepaalt in het besluit de duur van de sluiting. In geval van ernstige vrees voor herhaling van de verstoring van de openbare orde kan hij besluiten de duur van de sluiting tot een door hem te bepalen tijdstip te verlengen.
4. Bij de bekendmaking van het besluit worden belanghebbenden in de gelegenheid gesteld binnen een te stellen termijn maatregelen te treffen waardoor de verstoring van de openbare orde wordt beëindigd. De eerste volzin is niet van toepassing, indien voorafgaande bekendmaking in spoedeisende gevallen niet mogelijk is.
5. De artikelen 5:25 tot en met 5:28 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing. De burgemeester kan van de overtreder de ingevolge artikel 5:25 van de Algemene wet bestuursrecht verschuldigde kosten invorderen bij dwangbevel.

Artikel 175

1. In geval van oproerige beweging, van andere ernstige wanordelijkheden of van rampen of zware ongevallen, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, is de burgemeester bevoegd alle bevelen te geven die hij ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar nodig acht. Daarbij kan van andere dan bij de Grondwet gestelde voorschriften worden afgeweken.
2. De burgemeester laat tot maatregelen van geweld niet overgaan dan na het doen van de nodige waarschuwing.

Artikel 176

1. Wanneer een omstandigheid als bedoeld in artikel 175, eerste lid, zich voordoet, kan de burgemeester algemeen verbindende voorschriften geven die ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar nodig zijn. Daarbij kan van andere dan bij de Grondwet gestelde voorschriften worden afgeweken. Hij maakt deze voorschriften bekend op een door hem te bepalen wijze.
2. De burgemeester brengt de voorschriften zo spoedig mogelijk ter kennis van de raad, van de commissaris van de Koning en van de officier van justitie, hoofd van het arrondissementsparket.
3. De voorschriften vervallen, indien zij niet door de raad in zijn eerstvolgende vergadering die blijkens de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht, worden bekrachtigd.
4. Indien de raad de voorschriften niet bekrachtigt, kan de burgemeester binnen vierentwintig uren administratief beroep instellen bij de commissaris van de Koning. Deze beslist binnen twee dagen. Gedurende de beroepstermijn en de behandeling van het administratief beroep blijven de voorschriften van kracht.
5. Hoofdstuk 6 en afdeling 7.3 van de Algemene wet bestuursrecht zijn niet van toepassing op het administratief beroep, bedoeld in het vierde lid.
6. De commissaris kan de werking van de voorschriften opschorten zolang zij niet bekrachtigd zijn. Het opschorten stuit onmiddellijk de werking van de voorschriften.

7. Zodra een omstandigheid als bedoeld in artikel 175, eerste lid, zich niet langer voordoet, trekt de burgemeester de voorschriften in. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 176a

1. De burgemeester is bevoegd door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangegeven plaats tijdelijk te doen ophouden. De ophouding kan mede omvatten, indien nodig, het overbrengen naar die plaats.

2. De burgemeester oefent de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, slechts uit:

a. jegens personen die door hem daartoe aangewezen specifieke onderdelen van een bevel als bedoeld in artikel 175 of van een algemeen verbindend voorschrift als bedoeld in artikel 176, groepsgewijs niet naleven, en

b. indien het ophouden noodzakelijk is ter voorkoming van voortzetting of herhaling van de niet-naleving en de naleving redelijkerwijs niet op andere geschikte wijze kan worden verzekerd.

3. Artikel 154a, derde tot en met veertiende lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 177

1. De burgemeester kan een in de gemeente dienstdoende ambtenaar van politie machtigen in zijn naam besluiten te nemen of andere handelingen te verrichten.

2. Geen machtiging wordt verleend tot het nemen van besluiten ingevolge de artikelen 151b, 154a, 172, 173, 174, tweede lid, 174a, 175, 176 en 176a.

Artikel 180

1. De burgemeester is aan de raad verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur.

2. Hij geeft de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

3. Hij geeft de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.

Politiewet

Artikel 12

1. Indien de politie in een gemeente optreedt ter handhaving van de openbare orde en ter uitvoering van de hulpverleningstaak, staat zij onder gezag van de burgemeester.

2. De burgemeester kan de betrokken ambtenaren van politie de nodige aanwijzingen geven voor de vervulling van de in het eerste lid bedoelde taken.

Artikel 14 (lokale driehoek)

De burgemeester en de officier van justitie overleggen regelmatig tezamen met het hoofd van het territoriale onderdeel van het regionale politiekorps, binnen welks grondgebied de gemeente geheel of ten dele valt, en, zo nodig, met de korpschef, over de taakuitvoering van de politie.

Artikel 22

1. De regio wordt bestuurd door het regionale college overeenkomstig de artikelen 30 en 31.

2. Het regionale college bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten in de regio en de hoofdofficier van justitie. Aan de vergaderingen van het regionale college wordt tevens deelgenomen door de korpschef.

3. Voorzitter van het regionale college is de korpsbeheerder. Hij vertegenwoordigt de regio in en buiten rechte.

4. Op de burgemeesters, bedoeld in het tweede lid, is artikel 180 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 24

1. Het beheer van het regionale politiekorps berust bij de korpsbeheerder, die daartoe wordt bijgestaan door de korpschef.
2. De dagelijkse leiding van het regionale politiekorps berust bij de korpschef.
3. De korpsbeheerder stelt in een instructie nadere regels vast met betrekking tot de taken en bevoegdheden van de korpschef.

Artikel 27 (regionale driehoek)

1. De korpsbeheerder en de hoofdofficier van justitie overleggen regelmatig tezamen met de korpschef.
2. Het in het eerste lid bedoelde overleg vindt in elk geval plaats over:
 - a. het ontwerp van de organisatie, de formatie, de begroting, de jaarrekening, het beleidsplan en het jaarverslag voor het regionale politiekorps;
 - b. de uitvoering van het beleidsplan en de verwezenlijking van de doelstellingen, bedoeld in artikel 43b.
3. De korpsbeheerder en de hoofdofficier van justitie, alsmede de korpschef, verschaffen elkaar de gewenste inlichtingen.

Artikel 28

1. De korpsbeheerder stelt in overeenstemming met de hoofdofficier van justitie en met inachtneming van artikel 43b, derde en vierde lid, tenminste eenmaal in de vier jaar het ontwerp van het beleidsplan en jaarlijks het ontwerp van de organisatie, de formatie, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag voor het regionale politiekorps op. Voorafgaand aan het opstellen van het ontwerp van het beleidsplan, bedoeld in de eerste volzin, worden de gemeenteraden in de regio gehoord over de lokale prioriteiten in hun gemeenten.
2. De in het eerste lid bedoelde stukken worden onverwijld ter kennis gebracht van de gemeenteraden in de regio, de commissaris van de Koning en het College van procureurs-generaal en ter vaststelling toegezonden aan het regionale college.

Artikel 34

1. De vergaderingen van het regionale college zijn openbaar. De voorzitter is bevoegd de deuren te sluiten, indien dit uit een oogpunt van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of op gronden, ontleend aan het algemeen belang, wenselijk wordt geacht.
2. De besluiten van het college en de verslagen van de vergaderingen van het regionale college worden ter kennis gebracht van de gemeenteraden in de regio.
3. Indien een gemeenteraad van oordeel is, dat een besluit van het regionale college op onaanvaardbare wijze afbreuk doet aan het belang van een goede vervulling van de politietaken in zijn gemeente, kan de gemeenteraad tegen dat besluit administratief beroep instellen bij de commissaris van de Koning. Het beroepschrift wordt ingediend door tussenkomst van de korpsbeheerder. Artikel 32, eerste lid, tweede en derde volzin, alsmede het tweede en derde lid van dat artikel zijn alsdan van toepassing. Het in het eerste en tweede lid van artikel 32 bedoelde besluit bepaalt het tijdstip waarop het besluit van het regionale college uiterlijk moet zijn aangepast.